ภาค 9 ผลแห่งวิธีแก้ไข

บทที่ 1 ผลต่อการผลิตเศรษฐทรัพย์	433
บทที่ 2 ผลต่อวิภาคกรรมและซึ่งมีผลต่อผลิตกรรมอีกทอดหนึ่ง	440
บทที่ 3 ผลต่อบุคคลและชั้นชน	447
บทที่ 4 ความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในการจัดองค์การสังคมและชีวิตสังคม	454

I cannot play upon any stringed instrument; but I can tell you how of a little village to make a great and glorious city.

— THEMISTOCLES.

Instead of the thorn shall come up the fir tree, and instead of the brier shall come up the myrtle tree.

And they shall build houses and inhabit them; and they shall plant vineyards and eat the fruit of them. They shall not build and another inhabit; they shall not plant and another eat.

— ISAIAH.

ภาค 9 - ผลแห่งวิธีแก้ไข

บทที่ 1

ผลต่อการผลิตเศรษฐทรัพย์

เราได้รับคำบอกเล่าว่าข้อเสนอของ Quesnay ที่ให้ใช้ภาษีเดี่ยวจากค่าเช่าแทนภาษีอื่น ๆ ทั้งสิ้นนั้น Mirabeau
ผู้อาวุโสได้จัดว่าเป็นการค้นพบที่มีประโยชน์เท่าเทียมกับการคิดอักษรหรือการใช้เงินตราแทนการใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกัน

สำหรับผู้ใดก็ตามที่คิดถึงเรื่องนี้
จะปรากฏว่าคำกล่าวนี้เป็นหลักฐานแห่งความเข้าใจที่แจ่มแจ้ง
แทนที่จะเป็นการกล่าวเกินความจริง
ประโยชน์ที่จะได้จากการใช้ภาษีเดี่ยวที่เก็บจากมูลค่าที่ดินแทนภาษีมากชนิดที่เป็นเครื่องมือหารายได้สาธารณะอยู่บัดนี้นั้นจะปรากฏความสำคัญยิ่งขึ้น ๆ ถ้าจะพิจารณาให้มากขึ้น
นี่เป็นเคล็ดลับที่จะเปลี่ยนหมู่บ้านเล็ก ๆ ให้กลายเป็นนครใหญ่ได้
ถ้าภาระทั้งหลายซึ่งกดขี่อุตสาหกรรมและถ่วงรั้งปริวรรตกรรมอยู่ขณะนี้ถูกกวาดล้างไป
การผลิตเศรษฐทรัพย์ก็จะดำเนินไปอย่างรวดเร็วชนิดที่ไม่ได้คาดฝันกันในขณะนี้
นี่จะกลับทำให้ราคาที่ดินเพิ่มขึ้นอีกต่อหนึ่ง – ซึ่งจะเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้น
อันสังคมอาจจะนำมาใช้เพื่อกิจการทั่วไปได้
และเมื่อได้รับการปลดเปลื้องให้พ้นจากความยากลำบากที่ปรากฏในการเก็บภาษีโดยวิธีที่ทำให้เกิดคอร์รัปชั่นและทำให้อำนาจนิติบัญญัติกลายเป็นเครื่องมือของกลุ่มผลประโยชน์พิเศษแล้ว
สังคมก็จะสามารถทำหน้าที่ซึ่งเป็นที่พึงประสงค์ในเมื่อชีวิตมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นได้

แต่ซึ่งลักษณะแห่งความเสื่อมทางการเมืองภายใต้ระบบปัจจุบันได้ทำให้ผู้ที่คิดกลับหดหัวอยู่ในขณะนี้

จงพิจารณาถึงผลอันมีต่อการผลิตเศรษฐทรัพย์

การยกเลิกภาษีที่เมื่อทำกิริยาและปฏิกิริยาต่อกันแล้วได้รั้งถ่วงวงล้อแห่งปริวรรตกรรมทุกวงล้อและกดดันอุตสาหกรรมทุกรูปอยู่ในขณะนี้นั้น
จะเปรียบเสมือนการยกเอาน้ำหนักมหาศาลออกไปจากสปริงที่ทรงพลัง
เมื่อเอิบอาบไปด้วยพลังงานใหม่ ผลิตกรรมก็จะเริ่มเข้าสู่ชีวิตใหม่
และการพาณิชย์จะได้รับแรงกระตุ้นที่จะรู้สึกกันแม้แต่ในเส้นทางที่อยู่ห่างไกลที่สุด
วิธีการเก็บภาษีในปัจจุบันมีผลต่อปริวรรตกรรมเสมือนทะเลทรายและภูเขาที่มนุษย์สร้างขึ้น
การนำสินค้าผ่านด่านศุลกากรต้องสิ้นเปลืองยิ่งกว่าที่จะลำเลียงสินค้านั้นเดินทางรอบโลก
มันมีผลต่อพลังงาน ความอุตสาหะ
ความเชี่ยวชาญและความมัธยัสถ์เสมือนสินไหมที่ใช้ปรับจากคุณสม-
บัติเหล่านี้
ถ้าข้าพเจ้าทำงานให้หนักขึ้นและสร้างบ้านอย่างดีสำหรับข้าพเจ้าเองในขณะที่ท่านพอใจที่จะอาศัยอยู่ในกระต๊อบ
ผู้เก็บภาษีก็จะมาบังคับให้ข้าพเจ้าจ่ายค่าปรับเป็นประจำทุกปีจากพลังและความอุตสาหะของข้าพเจ้า ด้วยการเก็บภาษีจากข้าพเจ้ามากกว่าท่าน
ถ้าข้าพเจ้าอดออมไว้ในขณะที่ท่านใช้จ่ายให้สิ้นเปลืองไป ข้าพเจ้าจะถูกปรับ
ส่วนท่านจะได้รับยกเว้น ถ้าผู้หนึ่งต่อเรือขึ้นมา
เราก็บังคับให้เขาต้องชำระค่าปรับเนื่องจากความอาจหาญของเขา
ราวกับว่าเขาได้ทำความเสียหายให้แก่รัฐ ถ้ามีการเปิดทางรถไฟ
ผู้เก็บภาษีก็จะมาหาทีเดียวราวกับว่ามันเป็นสิ่งที่รบกวนประชาชน

ถ้าตั้งโรงงานประดิษฐกรรมขึ้นมา
เราก็จะเก็บค่ารายปีจากโรงงานซึ่งมิฉะนั้นแล้วก็จะได้รับกำไรมากมาย เราพูดว่าเราต้องการทุน
แต่ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดสะสมมันขึ้นมา หรือนำมันมาให้แก่พวกเรา
เราก็จะคิดภาษีจากทุนนั้นราวกับว่าเราได้ให้เอกสิทธิ์แก่เขา
เราใช้ภาษีลงโทษผู้ที่ปกคลุมไร่นาอันแห้งแล้งด้วยเมล็ดข้าวที่เหลืองอร่าม
เราปรับผู้ซึ่งติดตั้งเครื่องจักรกลขึ้นมาและผู้ซึ่งระบายหนองน้ำ
ภาษีเหล่านี้เป็นภาระแก่การผลิตมากเพียงไรนั้น
เฉพาะผู้ที่ได้พยายามติดตามระบบภาษีของเราไปตลอดจนถึงกิ่งก้านสาขาของมันเท่านั้นจึงจะได้ประจักษ์ เพราะว่า ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ก่อนแล้ว
ภาษีส่วนที่หนักที่สุดก็คือส่วนที่ทำให้ราคาเพิ่มขึ้น
แต่ย่อมปรากฏชัดว่าภาษีเหล่านี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษีของปาชาแห่งอิยิปต์ที่เก็บจากต้นอินทผลัม ถ้าไม่เป็นเหตุให้ต้นอินทผลัมต้องถูกตัดลง
อย่างน้อยที่สุดก็จะทำให้ไม่มีผู้อยากปลูกมันขึ้นมา

การยกเลิกภาษีเหล่านี้จะเท่ากับเป็นการยกน้ำหนักภาษีอันมหาศาลทั้งหมดออกจากอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลิตผล เข็มของสตรีช่างเย็บและโรงงานประดิษฐกรรมอันใหญ่โต
ม้าลากรถและรถจักร เรือบดจับปลาและเรือเครื่องจักรไอน้ำ
คันไถของชาวนาและสินค้าของพ่อค้าจะไม่ต้องเสียภาษีเหมือน ๆ กัน
ทุกคนจะมีเสรีในการที่จะผลิตหรือจะอดออม จะซื้อหรือจะขาย โดยไม่ถูกปรับด้วยภาษี
ไม่ถูกรบกวนด้วยผู้เก็บภาษี แทนที่จะกล่าวแก่ผู้ผลิตดังที่กล่าวในขณะนี้ว่า
“ยิ่งเจ้าทำให้เศรษฐทรัพย์ส่วนรวมมากขึ้น เจ้าก็จะยิ่งต้องเสียภาษีมากขึ้น!”
รัฐก็จะกล่าวแก่ผู้ผลิตว่า “จงมีความอุตสาหะ มีความมัธยัสถ์ มีความกล้าริเริ่ม เท่าที่เจ้าจะพอใจ
เจ้าจะได้รับรางวัลของเจ้าอย่างเต็มที่! เจ้าจะไม่ถูกปรับในการที่ทำให้ธัญพืชเกิดขึ้นมา 2 ใบในที่ซึ่งเดิมเคยมี 1 ใบ เจ้าจะไม่ต้องเสียภาษีในการที่ได้ทำให้เศรษฐทรัพย์ส่วนรวมเพิ่มขึ้น”

และโดยการไม่ยอมฆ่าห่านที่ออกไข่เป็นทองเช่นนั้น
โดยการงดเว้นไม่ครอบปากโคที่นวดข้าวเช่นนั้น โดยการปล่อยให้ความอุตสาหะ
ความมัธยัสถ์และความเชี่ยวชาญได้รับผลตอบแทนตามธรรมชาติอย่างเต็มที่ไม่สึกหรอเช่นนั้น
ประชาคมจะมิได้รับประโยชน์หรือ? เพราะว่ายังมีรางวัลตามธรรมชาติสำหรับประชาคมอีกด้วย
กฎแห่งสังคมก็คือ แต่ละบุคคลเพื่อส่วนรวมและส่วนรวมเพื่อแต่ละบุคคล (each for all , as well as all for each)
ไม่มีผู้ใดที่จะสามารถเก็บสิ่งที่ดีงามที่ตนอาจจะทำไว้สำหรับตนเองโดยเฉพาะเช่นเดียวกับที่เขาจะไม่สามารถเก็บสิ่งที่เลวร้ายไว้ได้ นอกจากผลตอบแทนแก่ผู้ที่ดำเนินการแล้ว
กิจการที่ก่อให้เกิดผลิตผลทุกชนิดยังจะก่อให้เกิดประโยชน์เคียงคู่แก่ผู้อื่นอีกด้วย
ถ้าผู้หนึ่งปลูกไม้ผลขึ้นมาต้นหนึ่ง ประโยชน์ที่เขาได้รับก็คือเขาจะได้เก็บผลไม้ตามฤดูกาล
แต่นอกจากประโยชน์ที่เขาได้รับแล้ว ยังมีประโยชน์แก่ประชาคมส่วนรวมอีกด้วย
ผู้อื่นนอกจากเจ้าของจะได้รับประโยชน์จากการที่มีผลไม้เพิ่มมากขึ้น
นกซึ่งอาศัยต้นไม้นั้นจะบินไปได้ไกลกว้าง ฝนซึ่งต้นไม้นั้นช่วยดึงดูดให้ตกจะไม่ตกแต่เพียงในไร่ของเขาแห่งเดียว และ แม้แต่แก่สายตาที่มองมาจากระยะไกลมันก็จะทำให้เกิดความสำนึกในความงามขึ้น สิ่งอื่น ๆ ก็เป็นเช่นเดียวกัน การสร้างบ้านเรือน โรงงาน เรือ
หรือทางรถไฟย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยนอกเหนือไปจากผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรง
ธรรมชาติจะหัวเราะขำ

คนโลภ เขาเป็นเสมือนกระรอกที่ฝังผลไม้เอาไว้และไม่ขุดมันขึ้นมาอีก จงดู!
มันงอกและโตขึ้นมาเป็นต้น มีการเก็บศพเป็นมัมมี่
อาบยาพันด้วยผ้าเนื้อละเอียดอบร่ำด้วยเครื่องเทศราคาแพงเอาไว้ หลังจากนั้นเป็นพัน ๆ
ปีชาวอาหรับร่อนเร่ก็ประกอบอาหารของตนโดยใช้ไม้ฝาโลงนั้นทำเชื้อเพลิง

มันทำให้เกิดไอน้ำซึ่งเป็นพลังงานขับเคลื่อนนักเดินทาง
หรือถูกลำเลียงไปยังแดนไกลเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของชนเชื้อชาติอื่น ๆ
ผึ้งเก็บน้ำผึ้งไว้เต็มต้นไม้กลวงแล้วหมีหรือมนุษย์ก็ตามมา

ประชาคมอาจจะปล่อยให้ผู้ผลิตแต่ละคนได้รับทุกสิ่งที่กระตุ้นให้เขาใช้ความพยายามทำงาน
ประชาคมอาจจะปล่อยให้กรรมกรได้รับรางวัลแห่งแรงงานของเขาเต็มที่และให้นายทุนได้รับผลตอบแทนแห่งทุนของเขาโดยเต็มที่ เพราะว่ายิ่งแรงงานกับทุนดำเนินการผลิตมากเท่าไร
เศรษฐทรัพย์ส่วนรวมก็จะเกิดมากขึ้นเพียงนั้น ซึ่งทุกคนจะมีส่วนแบ่ง
และประโยชน์โดยทั่วไปนี้จะแสดงออกในรูปที่แน่นอนและเป็นรูปธรรมคือเป็นราคาหรือค่าเช่าที่ดิน
นี่คือกองทุนซึ่งรัฐอาจจะเก็บเอาไปได้ในขณะที่ปล่อยให้แรงงานและทุนได้รับรางวัลของเขาเต็มที่ เมื่อผลิต-กรรมมีมากขึ้น มันก็จะเพิ่มขึ้นด้วยตามส่วน

และการถ่ายเทภาระภาษีจากผลิตกรรมและปริวรรตกรรมไปยังราคาหรือค่าเช่าที่ดินจะไม่แต่เพียงก่อให้เกิดแรงกระตุ้นใหม่แก่การผลิตเศรษฐทรัพย์เท่านั้น
มันจะเป็นการเปิดโอกาสใหม่ ๆ ด้วย เพราะภายใต้ระบบนี้จะไม่มีใครสนใจยึดถือที่ดินไว้นอกจากเพื่อจะใช้ให้เป็นประโยชน์
และที่ดินซึ่งบัดนี้ถูกยึดถือไว้มิได้ใช้ประโยชน์ก็จะเปิดออกสำหรับการปรับปรุงทุกหนทุกแห่ง

ราคาขายของที่ดินจะตกต่ำลง การเก็งกำไรจากที่ดินจะถึงซึ่งวาระสุดท้าย
การผูกขาดที่ดินจะไม่ก่อประโยชน์อีกต่อไป ที่ดินนับล้าน ๆ
เอเคอร์ซึ่งปิดสำหรับผู้อพยพมาตั้งถิ่นฐานเนื่องจากราคาสูงในขณะนี้จะถูกเจ้าของปัจจุบันสละสิทธิ์ไปหรือไม่ก็ขายให้แก่ผู้มาตั้งถิ่นฐานในราคาต่ำ และนี่ไม่เฉพาะแต่เพียงตามชายแดนเท่านั้น
แต่รวมถึงภายในเขตที่บัดนี้คิดกันว่าเป็นตำบลที่ตั้งถิ่นฐานกันอย่างหนาแน่นแล้วด้วย
ที่ดินภายในรัศมีหนึ่งร้อยไมล์จากซานฟรานซิสโก

จะเปิดออกเพียงพอที่จะค้ำจุนประชากรเกษตรจำนวนเท่ากับที่บัดนี้ได้กระจายกันอยู่จากชายแดนรัฐออรีกอนไปจนถึงเขตแดนเม็กซิโก – ระยะทาง 800 ไมล์
แม้แต่วิธีการเพาะปลูกจะเป็นเช่นในปัจจุบันก็ตาม
ข้อนี้จะเป็นจริงในขนาดเดียวกันในรัฐภาคตะวันตกแทบทั้งสิ้น
และจะเป็นจริงในขนาดใหญ่ในรัฐทางภาคตะวันออกซึ่งเก่าแก่กว่า
เพราะว่าแม้แต่ในนิวยอร์กและเพน-ซิลเวเนีย
พลเมืองก็ยังมีน้อยเมื่อเทียบกับความสามารถของที่ดิน และแม้แต่ในอังกฤษซึ่งมีพล-เมืองหนาแน่น นโยบายเช่นนี้ก็จะเปิดที่ดินหลายแสนเอเคอร์
ซึ่งบัดนี้ถูกครอบครองอยู่ในฐานะอุทยานส่วนตัว แหล่งคุ้มครองกวาง
และป่าสำหรับยิงนกหรือล่าสัตว์ ออกสำหรับการเพาะปลูก

วิธีง่ายๆ

โดยการเก็บภาษีทั้งสิ้นจากมูลค่าที่ดินเช่นนี้จะเป็นเสมือนหนึ่งเอาที่ดินออกเลหลังให้แก่ผู้ใดก็ตามที่จะจ่ายค่าเช่าสูงที่สุดให้แก่รัฐ อุปสงค์ในที่ดินย่อมเป็นตัวกำหนดราคาของมัน
และดังนั้นถ้ามีการเก็บภาษีให้ใกล้เคียงกับราคานี้
ผู้ที่ปรารถนาจะยึดครองที่ดินไว้โดยไม่ใช้ให้เป็นประโยชน์ก็จะต้องจ่ายเงินโดยใกล้เคียงกับที่จะมีค่าต่อผู้อื่นที่ต้องการจะใช้ที่ดินนั้นให้เป็นประโยชน์

และเราจะต้องระลึกไว้ว่า ข้อนี้ใช้ได้กับที่ดินทุกแห่ง มิใช่เฉพาะกับที่ดินเกษตรเท่านั้น
ที่ดินแหล่งแร่จะเปิดออกให้ใช้ประโยชน์เช่นเดียวกับที่ดินเกษตร
และจะไม่มีผู้ใดสามารถยึดครองที่ดินในใจกลางเมืองไว้มิให้ใช้เป็นประโยชน์สูงสุดได้
ไม่สามารถจะยึดครองที่ดินชานเมืองไว้เพื่อเรียกร้องราคาให้มากกว่าที่จะสมแก่ประโยชน์ที่จะได้รับในขณะนั้นได้ ในที่ซึ่งที่ดินมีราคาขึ้นมาทุกแห่ง ภาษีจะมีผลบังคับให้เกิดการปรับปรุงแทนที่จะเป็นประดุจการปรับสินไหมต่อการปรับปรุงเช่นในขณะนี้ ผู้ใดก็ตามที่ทำสวน
หรือหว่านข้าว หรือสร้างบ้าน หรือ ตั้งโรงงาน ไม่ว่าจะมีราคาแพงเช่นไร
จะไม่ต้องจ่ายภาษีมากไปกว่าที่ถ้าเขาจะยึดครองที่ดินนั้นไว้โดยไม่ทำอะไร
ผู้ผูกขาดที่ดินเกษตรจะถูกเก็บภาษีมากประหนึ่งว่าที่ดินของเขาเต็มไปด้วยบ้านช่องและยุ้งฉาง
พืชผลและปศุสัตว์ เจ้าของที่ดินที่ว่างเปล่าในเมืองจะต้องจ่ายภาษีสำหรับค่า

เอกสิทธิ์ในการป้องกันผู้อื่นเข้าไปใช้ที่นั้นจนกว่าตนจะต้องการใช้มัน
โดยภาษีนี้จะเป็นเงินจำนวนมากพอ ๆ กับที่เก็บจากเพื่อนบ้านผู้มีบ้านหลังงามอยู่ในที่ของเขา
การมีกระต๊อบที่จวนจะพังอยู่บนที่ดินอันมีค่าก็จะต้องเสียภาษีเสมือนหนึ่งว่าที่ดินนั้นเต็มไปด้วย
โรงแรมอันโอ่อ่าหรือคลังสินค้าที่มีสินค้าราคาแพงบรรจุอยู่เต็ม

เช่นนี้

โบนัสซึ่งจะต้องจ่ายก่อนที่จะมีการใช้แรงงานได้ในทุกแห่งที่แรงงานมีผลิตภาพสูงสุดในขณะนี้
ก็จะหายไป
ชาวนาจะไม่ต้องจ่ายครึ่งหนึ่งของรายได้ของตนออกไปหรือจำนองแรงงานเป็นเวลาหลายปีเพื่อ
ที่จะให้ได้รับที่ดินสำหรับการเพาะปลูก
ผู้สร้างเคหสถานในเมืองจะไม่ต้องใช้เงินสำหรับที่ดินผืนเล็ก ๆ มากเท่า ๆ
กับราคาบ้านที่จะสร้างบนที่ดินนั้น
บริษัทที่เสนอจะตั้งโรงงานประดิษฐกรรมจะไม่ต้องเสียทุนส่วนมากของตนไปสำหรับหาสถาน
ที่ตั้งโรงงานและเงินที่จะจ่ายให้แก่รัฐเป็นปี ๆ
ไปก็จะเป็นส่วนที่แทนภาษีทั้งสิ้นซึ่งเก็บจากสิ่งปรับปรุง เครื่องจักรกล
และมูลภัณฑ์อยู่ในขณะนี้

จงคิดดูถึงผลกระทบแห่งการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ต่อตลาดแรงงาน
การแข่งขันจะไม่เป็นฝ่ายเดียวเช่นในสมัยนี้อีกต่อไป
แทนที่กรรมกรจะแข่งขันกันเองเพื่อหางานทำและตัดราคาค่าแรงลงจนถึงระดับที่พอยังชีพอยู่ได้
เท่านั้น นายจ้างก็จะกลับต้องแข่งขันกันหากรรมกรทุกหนทุกแห่ง
และค่าแรงจะสูงขึ้นจนถึงระดับที่แรงงานทำหามาได้อย่างเป็นธรรม
ทั้งนี้เพราะผู้แข่งขันหาแรงงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดจะก้าวเข้ามาสู่ตลาดแรงงาน

นั่นคือผู้แข่งขันที่อุปสงค์จะไม่รู้จักหมดจนกว่าความต้องการจะได้รับการบำบัด –
คืออุปสงค์ของแรงงานเอง
นายจ้างของแรงงานจะไม่เพียงแต่ต้องประมูลแข่งขันกันเองกับนายจ้างอื่น ๆ
ซึ่งทุกคนรู้สึกถึงแรงกระตุ้นแห่งการค้าที่มากขึ้นและผลกำไรที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น
แต่ยังต้องแข่งกับความสามารถของกรรมกรที่จะเป็นนายจ้างของตนเองกระทำต่อโอกาสธรรมชาติซึ่งเปิดให้แก่ตนอย่างเสรีโดยภาษีที่ป้องกันการผูกขาดอีกด้วย

ด้วยการเปิดโอกาสธรรมชาติให้แก่แรงงานโดยเสรีเช่นนี้ ด้วยการยกเว้นไม่ให้ทุนและ

สิ่งปรับปรุงต้องเสียภาษี และปลดปล่อยปริวรรตกรรมให้พ้นจากข้อจำกัดควบคุม
ภาพที่น่าสลดของมนุษย์ผู้ต้องการจะทำงานเพื่อเปลี่ยนแรงงานของตนให้กลายเป็นสิ่งของที่ตนขาดแคลนเหลือแสน แต่ไม่สามารถจะกระทำได้นั้น จะไม่เกิดขึ้นอีก
อาการชักกระตุกซ้ำซากซึ่งทำให้
อุตสาหกรรมเป็นอัมพาตจะหยุดลง วงล้อแห่งผลิตกรรมจะเริ่มหมุนทุกล้อ
อุปสงค์จะก้าวไปเท่าเทียมกับอุปทาน และอุปทานเท่าเทียมกับอุปสงค์
การค้าจะเพิ่มขึ้นในทุกทิศทาง และเศรษฐ-ทรัพย์จะเพิ่มพูนขึ้นในมือทุก ๆ คน.

บทที่ 2

ผลต่อวิภาคกรรมและซึ่งมีผลต่อผลิตกรรมอีกทอดหนึ่ง

แต่ถึงแม้จะปรากฏความใหญ่ยิ่งเช่นนั้นแล้วก็ตาม
เราก็จะยังไม่สามารถตระหนักได้เต็มที่ถึงประโยชน์แห่งการถ่ายโอนภาระสาธารณะทั้งสิ้นไปเป็นภาษีที่เก็บจากมูลค่าที่ดิน จนกว่าจะได้พิจารณาผลอันมีต่อการวิภาคเศรษฐทรัพย์เสียก่อน

ในการสืบหาสาเหตุแห่งการวิภาคเศรษฐทรัพย์ไม่เท่าเทียมกันซึ่งปรากฏในอารยประ-เทศทั้งมวล และมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น ๆ
อยู่เป็นนิจเมื่อความก้าวหน้าทางวัตถุดำเนินไปนั้น
เราก็ได้พบว่าสาเหตุนี้เป็นเพราะข้อเท็จจริงที่ว่าในเมื่ออารยธรรมก้าวหน้าออกไป

กรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งบัดนี้อยู่ในมือของเอกชนได้ทำให้เกิดอำนาจมากขึ้น ๆ
ในอันที่จะยึดครองเศรษฐทรัพย์ที่แรงงานและทุนผลิตขึ้นมา

ดังนั้น การปลดเปลื้องแรงงานและทุนให้พ้นจากภาษีทั้งหลาย ทั้งทางตรงและทางอ้อม
และโยนภาระไปให้แก่ค่าเช่า
จะเป็นการต่อต้านแนวโน้มไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันนี้ตามส่วนแห่งการกระทำ
และถ้าเรากระทำไปจนถึงขั้นเก็บเอาค่าเช่าทั้งหมดมาเป็นภาษี
สาเหตุแห่งความไม่เท่าเทียมกันก็จะถูกทำลายลงสิ้นเชิง
แทนที่จะก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันเช่นขณะนี้ ค่าเช่าจะกลับส่งเสริมให้มีความเท่าเทียมกัน
แรงงานและทุนจะได้รับผลิตผลทั้งสิ้นลบด้วยส่วนที่รัฐเก็บไปเป็นภาษีสำหรับมูลค่าที่ดิน
ซึ่งเมื่อใช้ไปเพื่อการสาธารณะก็จะได้รับการวิภาคออกไปโดยเท่าเทียมกันเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ

นั่นคือ เศรษฐทรัพย์ที่ผลิตขึ้นในทุกประชาคมจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน
ส่วนหนึ่งจะจำแนกออกเป็นค่าแรงและดอกเบี้ยให้แก่ผู้ผลิตแต่ละคนตามส่วนที่แต่ละคนได้กระทำในการ

ผลิต
อีกส่วนหนึ่งจะไปสู่ประชาคมส่วนรวมเพื่อแบ่งแยกออกไปเป็นสาธารณประโยชน์แก่สมาชิกของประชาคมทุกคน ทุกคนจะมีส่วนอย่างเท่าเทียมกันในผลประโยชน์นี้ –
ไม่ว่าจะเป็นคนอ่อนแอหรือแข็งแรง เด็กเล็ก ๆ หรือผู้แก่ชรา ผู้ทุพพลภาพ คนง่อยเปลี้ยเสียขา
หรือคนตาบอด เช่นเดียวกับผู้ที่เข้มแข็งกระฉับกระเฉง และการนี้ก็เป็นไปอย่างยุติธรรม –
เพราะว่าในขณะที่ส่วนหนึ่งหมายถึงผลแห่งความพยายามของแต่ละบุคคลในการผลิต
อีกส่วนหนึ่งก็หมายถึงพลังที่เพิ่มขึ้นซึ่งประชาคมส่วนรวมใช้เป็นเครื่องช่วยเหลือแต่ละบุคคล

ดังนั้นในขณะที่ความก้าวหน้าทางวัตถุมีแนวโน้มที่จะทำให้ค่าเช่าเพิ่มขึ้นนั้น ถ้าประชา-
คมเป็นผู้เก็บค่าเช่ามาเพื่อใช้ประโยชน์ของส่วนรวมเสีย
สาเหตุซึ่งขณะนี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันเมื่อความก้าวหน้าทางวัตถุดำเนินไ
ป ก็จะกลับมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความเท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น ๆ
เพื่อที่จะเข้าใจถึงผลลัพธ์นี้ได้เต็มที่ ขอให้เราหันกลับไปหาหลักการต่าง ๆ
ซึ่งเราได้คิดไว้ก่อนแล้วอีกครั้งหนึ่ง

เราได้เห็นแล้วว่าค่าแรงและดอกเบี้ยทุกแห่งย่อมจะถูกกำหนดด้วยระดับค่าเช่าหรือขอบ
ริมแห่งการผลิต –
นั่นคือถูกกำหนดด้วยรางวัลที่แรงงานและทุนจะสามารถหาได้จากที่ดินซึ่งไม่ต้องจ่ายค่าเช่า
เราได้เห็นแล้วว่าเศรษฐทรัพย์ส่วนรวมซึ่งแรงงานและทุนส่วนรวมที่ใช้ไปในการผลิตจะได้รับ
จะเท่ากับปริมาณเศรษฐทรัพย์ที่ผลิตขึ้นมา (หรือที่ถูกควรจะเป็นปริมาณสุทธิ เมื่อเราคิดถึงภาษี)
ลบด้วยปริมาณที่ถูกดึงไปเป็นค่าเช่า

เราได้เห็นแล้วว่า เมื่อความก้าวหน้าทางวัตถุดำเนินไป ดังที่ดำเนินอยู่ในขณะนี้
ย่อมมีแนวโน้มที่จะทำให้ค่าเช่าเพิ่มขึ้นอยู่ 2 ประการ ทั้ง 2
ประการนี้จะเพิ่มอัตราส่วนของเศรษฐ-ทรัพย์ที่ไปเป็นค่าเช่าขึ้น
และลดอัตราส่วนที่เป็นค่าแรงและดอกเบี้ยลง แต่ประการแรก หรือแนวโน้มตามธรรมชาติ
ซึ่งเป็นผลจากกฎแห่งพัฒนาการของสังคม จะเพิ่มค่าเช่าขึ้นเมื่อคิดเป็นปริมาณ
โดยไม่ลดปริมาณค่าแรงและดอกเบี้ยลง หรืออาจเพิ่มปริมาณค่าแรงและดอกเบี้ยขึ้นด้วยซ้ำ
แนวโน้มอีกประการหนึ่งซึ่งเป็นผลจากการยึดครองที่ดินอย่างผิดธรรมชาติมาเป็นกรรมสิทธิ์

ของเอกชน จะเพิ่มค่าเช่าขึ้นโดยปริมาณ
โดยทำให้ค่าแรงและดอกเบี้ยลดลงโดยปริมาณเช่นเดียวกัน

บัดนี้เป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า
การเก็บค่าเช่ามาเป็นภาษีเพื่อการสาธารณะซึ่งเป็นประหนึ่งการยกเลิกกรรมสิทธิ์ของเอกชนในที่ดินย่อมจะเป็นเครื่องทำลายแนวโน้มที่จะทำให้ค่าแรงและดอกเบี้ยลดลงโดยปริมาณหรือโดยสัมบูรณ์เสีย
ทั้งนี้โดยการทำลายการผูกขาดที่ดินเพื่อหวังผลกำไรและการที่ค่าเช่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเก็งกำไร
มันจะทำให้ค่าแรงและดอกเบี้ยสูงขึ้นอย่างมากมายโดยการทำให้โอกาสธรรมชาติซึ่งถูกผูกขาดอยู่ในบัดนี้เปิดออก และลดราคาที่ดินลง
ดังนั้นแรงงานและทุนจึงไม่ใช่แต่เพียงจะได้รับส่วนที่บัดนี้เก็บเป็นภาษีไปจากตนเท่านั้น
แต่ยังจะได้ประโยชน์โดยการที่ค่าเช่าลดลงเนื่องจากราคาเก็งกำไรในที่ดินลดลงด้วย
ดุลยภาพอันใหม่จะเกิดขึ้น ณ จุดนี้อัตราค่าแรงและดอกเบี้ยโดยทั่วไปจะสูงกว่าขณะนี้มาก

แต่เมื่อเกิดดุลยภาพใหม่นี้ขึ้นแล้ว ความก้าวหน้าต่อไปในด้านอำนาจการผลิต
และแนวโน้มในทิศทางนี้จะเร่งเร็วยิ่งขึ้น จะเป็นเหตุให้ค่าเช่าสูงขึ้นอีก
ทั้งนี้มิใช่โดยทำให้ค่าแรงและดอกเบี้ยต่ำลง แต่เป็นเพราะผลที่ได้เพิ่มขึ้นในผลิตกรรม
ซึ่งเมื่อประชาคมจะเป็นผู้รับค่าเช่าไปเพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะ
มันก็จะทำให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทุกคนของประชาคม ดังนั้น
เมื่อความก้าวหน้าทางวัตถุดำเนินไป สภาพของมวลชนก็จะดีขึ้นเรื่อย ๆ
ผู้ที่จะรวยขึ้นจะไม่ใช่เพียงชนชั้นเดียว ชนทุกชั้นจะร่ำรวยขึ้นหมด ผู้ที่จะมีสิ่งจำเป็น
ความสะดวกสบาย และสิ่งหรูหราในชีวิตมากขึ้นจะไม่ใช่เพียงชั้นเดียว
ทุกชั้นจะมีมากขึ้นทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะจะไม่มีผู้ใดสามารถผูกขาดอำนาจการผลิตที่เพิ่มขึ้น
ซึ่งเกิดมากับการเพิ่มจำนวนประชากร การค้นพบใหม่ ทุกครั้งในด้านศิลปะวิทยาการผลิต
การคิดประดิษฐ์เครื่องทุ่นแรงทุกอย่าง การขยายปริวรรต-
กรรมและการทำให้ปริวรรตกรรมสะดวกขึ้นทุกครั้ง
ผลประโยชน์ส่วนที่ไม่ไปเพิ่มรางวัลให้แก่แรงงานและทุนโดยตรงจะไปสู่รัฐ – นั่นคือ
สู่ประชาคมเป็นส่วนรวม สิ่งที่จะเกิดร่วมกับ

ประโยชน์มหาศาลทั้งทางวัตถุและทางจิดใจทั้งสิ้นเนื่องจากการมีพลเมืองหนาแน่น
ก็คือเสรีภาพและความเสมอภาค ซึ่งขณะนี้จะพบได้เฉพาะในเขตใหม่ ๆ
ที่ยังมีผู้คนไปตั้งถิ่นฐานไม่หนาแน่นเท่านั้น

และแล้วจงพิจารณาดูว่าการทำให้การวิภาคเศรษฐทรัพย์เป็นไปอย่างเสมอภาคกันจะมีปฏิกิริยาต่อผลิตกรรมอย่างไรบ้าง ทุกหนทุกแห่งการสูญเสียจะลดลง อำนาจการผลิตจะเพิ่มขึ้น

ถ้าเป็นไปได้ที่จะบรรยายความสูญเสียทางการเงินโดยตรงซึ่งสังคมต้องเสียไปเนื่องจากการปรุงปรับไม่ได้ของสังคม ซึ่งทำให้คนจำนวนมากต้องยากจนและถูกความชั่วร้ายย่ำยี
ออกมาเป็นตัวเลขแล้ว จำนวนของมันจะน่าตกใจทีเดียว
อังกฤษต้องเลี้ยงดูยาจกกว่าล้านคนด้วยเงินการกุศลของทางราชการ
ลำพังกรุงนิวยอร์กต้องใช้เงินปีละกว่า 7 ล้านดอลลาร์ในทำนองเดียวกัน
แต่จำนวนที่ต้องจ่ายไปจากกองทุนสาธารณะ จำนวนที่สมาคมการกุศลต้องจ่ายไป
และจำนวนที่แต่ละคนจ่ายไปในการกุศลนั้น
เมื่อรวมกันเข้าแล้วจะเป็นแต่เพียงรายการแรกซึ่งมีจำนวนต่ำที่สุดในบัญชี
ความสามารถในการหารายได้ของแรงงานซึ่งสูญเสียไปเปล่า
ความสิ้นเปลืองเนื่องจากนิสัยสุรุ่ยสุร่าย ไม่รู้จักกระเหม็ดกระแหม่และเกียจคร้านซึ่งเกิดขึ้น
ความสูญเสียทางการเงินอย่างเดียวโดยไม่คิดถึงสิ่งอื่น
ที่จะเห็นได้จากสถิติการตายที่น่าใจหายในบรรดาชนชั้นที่ยากจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราตายของทารก ความสิ้นเปลืองซึ่งแสดงด้วยบรรดาร้านเหล้าชั้นต่ำ ๆ ซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อความยากแค้นทวีขึ้น
ความเสียหายซึ่งได้รับจากผู้ชั่วร้ายแห่งสังคม อันมีสาเหตุจากความยากจนและความสิ้นไร้ – ขโมย โสเภณี ขอทาน และคนจรจัด ค่าใช้จ่ายในการป้องกันสังคมจากพวกเหล่านี้
สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นรายการในบัญชีซึ่งการวิภาคเศรษฐ-
ทรัพย์อย่างอยุติธรรมและไม่เท่าเทียมกันในปัจจุบันดึงเอาไปจากส่วนรวม
ซึ่งมิฉะนั้นแล้วสังคมอาจจะได้รื่นรมย์ ถึงแม้วิธีการผลิตจะเป็นเช่นในปัจจุบันก็ตาม

แต่ก็มิใช่ว่าจะมีเพียงเท่าที่กล่าวมาแล้วเท่านั้น ความโง่เขลาและความชั่วร้าย
ความสุร่ยสุร่ายและความเสื่อมศีลธรรม
ซึ่งเกิดขึ้นจากความไม่เท่าเทียมกันในการวิภาคเศรษฐทรัพย์
ได้แสดงตัวเองออกในความโง่เขลาและการคอร์รัปชั่นของรัฐบาล
และการใช้รายได้สาธารณะให้สิ้นเปลืองไปเปล่า
และความสิ้นเปลืองที่มากยิ่งไปกว่านี้เนื่องจากการใช้อำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวกับสาธารณะไปอย่างโง่เขลาและคดโกง

ย่อมเป็นผลลัพธ์ที่สมเหตุผล

แต่การที่ค่าแรงสูงขึ้นและการเปิดลู่ทางใหม่ ๆ
แห่งอาชีพซึ่งจะเป็นผลมาจากการเก็บเอาค่าเช่ามาเพื่อการสาธารณะนั้นจะไม่แต่เพียงทำให้ความสิ้นเปลืองเหล่านี้หยุดลงและปลดเปลื้องสังคมจากความสูญเสียอันมหาศาลนี้เท่านั้น
หากยังจะเพิ่มความสามารถใหม่ ๆ ให้แก่แรงงานอีกด้วย ย่อมเป็นความจริงอันเห็นได้ง่าย ๆ
ว่าแรงงานจะให้ผลิตผลสูงสุดในที่ซึ่งค่าแรงสูงที่สุด
แรงงานที่ได้รับค่าแรงต่ำย่อมเป็นแรงงานที่ไร้ประสิทธิภาพตลอดทั่วโลก

สิ่งที่น่าสังเกตในประสิทธิภาพของแรงงานในย่านเกษตรของอังกฤษซึ่งมีค่าแรงในอัตราต่าง ๆ กัน สิ่งที่ Brassey
สังเกตระหว่างผลงานของคนงานชาวอังกฤษที่ได้รับค่าแรงงานสูงกับผลงานของแรงงานบนตัวทวีปยุโรปที่ได้รับค่าแรงต่ำ สิ่งที่เคยปรากฏเด่นชัดในสหรัฐฯ
ระหว่างแรงงานทาสกับแรงงานเสรี
สิ่งที่ได้เห็นจากความต้องการช่างกลหรือคนใช้จำนวนมากมายในอินเดียหรือจีนเพื่อทำงานให้ลุล่วงไป เหล่านี้ย่อมเป็นจริงโดยทั่วไป
ประสิทธิภาพของแรงงานย่อมสูงขึ้นไปตามค่าแรงปกติของแรงงานเสมอ –
เพราะค่าแรงสูงย่อมหมายถึงความนับถือตนเองเพิ่มขึ้น สติปัญญา ความหวังและพลัง
มนุษย์มิใช่เครื่องจักรที่จะทำงานได้ถึงจุดหนึ่งและไม่มากไปกว่านั้น

มนุษย์มิใช่สัตว์เดรัจฉานที่จะมีความสามารถขึ้นถึงจุดหนึ่งโดยสูงขึ้นไปอีกมิได้
สิ่งที่เป็นตัวกระทำอันสำคัญในการผลิตคือความคิดจิตใจ มิใช่กล้ามเนื้อ
กำลังร่างกายที่วิวัฒนาอยู่ภายในตัวมนุษย์นับเป็นกำลังที่อ่อนแอที่สุดอันหนึ่งในบรรดากำลังทั้งหลาย แต่สำหรับสติปัญญาของมนุษยชาติแล้ว
กระแสแห่งธรรมชาติย่อมไหลอย่างไม่อาจจะไปหยุดยั้งได้
และสสารทั้งหลายก็ยืดหยุ่นเปลี่ยนรูปได้ตามพลังจิตใจมนุษย์
การเพิ่มความสุขสบายและเวลาว่างและอิสรภาพของมวลชนก็คือการเพิ่มสติปัญญาของเขา
มันเป็นการนำสมองมาช่วยเหลือมือ
มันเป็นการทำงานสามัญของชีวิตด้วยความสามารถซึ่งวัดขนาดของจุลินทรีย์และตรวจสอบวิถีโคจรของดวงดาวได้!

ผู้ใดจะสามารถกล่าวได้ว่า ความสามารถของแรงงานในการผลิตเศรษฐทรัพย์จะสูงขึ้น

ไม่ได้ถึงขนาดอนันต์ด้วยการปรุงปรับทางสังคมซึ่งจะทำให้ผู้ผลิตเศรษฐทรัพย์ได้รับประโยชน์และได้รื่นรมย์ตามส่วนอันยุติธรรม! ถึงแม้จะด้วยกรรมวิธีเช่นในปัจจุบันนี้
ผลที่ได้เพิ่มขึ้นก็จะสุดคณานับทีเดียว แต่เมื่อค่าแรงสูงขึ้น
การประดิษฐ์คิดค้นและการใช้ประโยชน์จากกรรมวิธีและจักรกลที่ดีขึ้นก็จะดำเนินไปด้วยความง่ายและความรวดเร็วยิ่งขึ้น
การที่ในรัสเซียตอนใต้ยังคงเก็บเกี่ยวข้าวสาลีด้วยเคียวด้ามยาวและนวดด้วยไม้ตำข้าวนั้นเป็นเพราะค่าแรงที่นั่นต่ำมาก การประดิษฐ์คิดค้นของชาวอเมริกัน
ความถนัดของชาวอเมริกันในด้านกรรมวิธีและจักรกลทุ่นแรงคือผลของค่าแรงที่ค่อนข้างสูงซึ่งมีอยู่ในสหรัฐฯ ถ้าผู้ผลิตของสหรัฐฯ ต้องได้รับรางวัลต่ำ ๆ เช่นชาวนาอียิปต์หรือกุลีชาวจีน
เราก็จะต้องตักน้ำด้วยมือและขนส่งสินค้าไปบนบ่ามนุษย์

การที่รางวัลของแรงงานและทุนเพิ่มขึ้นจะส่งเสริมการคิดประดิษฐ์และทำให้มีการรับใช้กรรมวิธีใหม่ ๆ เร็วขึ้นไปอีก และสิ่งเหล่านี้จะปรากฏเป็นสิ่งที่มันเป็นในตัวเองโดยแท้จริง – นั่นคือความดีที่ไม่มีสิ่งเจือปน ผลร้ายของเครื่องจักรทุ่นแรงซึ่งมีต่อชนชั้นกรรมาชีพที่ปรากฏอยู่บ่อย ๆ ในขณะนี้ และซึ่งทำให้ประชาชนถือว่าเครื่องจักรกลเป็นสิ่งชั่วร้ายแทนที่จะเป็นพร
ถึงแม้จะมีการโต้แย้งกันอย่างไรก็ตาม จะหายไป พลังความสามารถใหม่ ๆ
ทุกประการที่เกี่ยวข้องในการให้บริการแก่มนุษย์จะทำให้สภาพของมนุษย์ทุกคนดีขึ้น
และจากสติปัญญาและการใช้ความคิดใช้สมองโดยทั่วไปอันเกิดขึ้นมาจากสภาพที่ดีขึ้นโดยทั่วไปเช่นนี้ ก็จะเกิดพัฒนาการแห่งพลังความสามารถขึ้นใหม่ซึ่งเรายังไม่สามารถฝันถึงได้

แต่ข้าพเจ้าจะไม่ปฏิเสธ

และไม่ปรารถนาจะมองข้ามข้อเท็จจริงที่ว่าในขณะที่ป้องกันความสูญเสียและเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานขึ้นเช่นนี้
การทำให้เกิดความเสมอภาคในการวิภาคเศรษฐทรัพย์ซึ่งจะเกิดจากแผนการภาษีง่าย ๆ
ที่ข้าพเจ้าเสนอนี้ ย่อมจะทำให้ความเข้มข้นในการแสวงหาเศรษฐทรัพย์ลดลง
สำหรับข้าพเจ้าดูเหมือนว่าในสภาพสังคมซึ่งไม่มีใครต้อง

กลัวความยากจนนั้นก็จะไม่มีใครปรารถนาทรัพย์สมบัติมากนัก – อย่างน้อยที่สุด
ก็จะไม่มีใครคิดหาความลำบากโดยการดิ้นรนและใช้ความพยายามอย่างเคร่งเครียดเพื่อให้ได้ทรัพย์สมบัติมาดังที่มนุษย์เรากระทำกันอยู่ทุกวันนี้
ทั้งนี้เพราะภาพของมนุษย์ผู้มีชีวิตอยู่ได้เพียงไม่กี่ปีและยอมใช้เวลาของตนไปอย่างเหนื่อยยากเยี่ยงทาสเพื่อให้ตายอย่างร่ำรวยนั้น

ย่อมจะเป็นสิ่งที่ผิดธรรมดาและเฉาโฉดในตัวเองอย่างยิ่งถึงขนาดที่ในสภาพสังคมซึ่งการยกเลิกการกลัวความขาดแคลนได้ขจัดการชมเชยอย่างอิจฉาของมวลมนุษย์ต่อการได้ครอบครองทรัพย์สมบัติมหาศาลในขณะนี้นั้น ใครก็ตามที่ยอมเหนื่อยยากหาให้ได้มากกว่าที่เขาจะใช้จะถูกถือเป็นเสมือนผู้ที่เอาหมวกครึ่งโหลบรรทุกไปบนศีรษะของตนในปัจจุบันหรือเสมือนผู้ที่เดินตากแดดอันร้อนแรงโดยสวมเสื้อคลุม เมื่อทุก ๆ คนมั่นใจได้ว่าตนจะสามารถหาเลี้ยงชีพได้พอเพียงก็จะไม่มีใครใส่ใจที่จะทำให้ตนต้องกลายเป็นม้าต่างบรรทุกสัมภาระไป

และถึงแม้ว่าแรงกระตุ้นให้เกิดการผลิตเช่นนี้จะสูญเสียไป เราจะยอมสละเสียไม่ได้หรือ ? มันจะเคยมีฐานะตำแหน่งเป็นอะไรมาก็ตามในสมัยต้น ๆ แห่งพัฒนาการ บัดนี้มันก็ไม่จำเป็นเสียแล้ว อันตรายที่คุกคามอารยธรรมของเรามิใช่มาจากความอ่อนแอของสปริงแห่งผลิตกรรม สิ่งที่ทำให้อารยธรรมของเราเสื่อมทรามและถ้าไม่ดำเนินการแก้ไขแล้วก็จะทำให้อารย-ธรรมพินาศลงนั้น ก็คือ วิภาคกรรมที่ไม่เสมอภาค!

ทั้งการหายไปของแรงกระตุ้นนี้ เมื่อคิดถึงในแง่ผลิตกรรมด้านเดียวแล้ว ก็เป็นการสูญเสียที่มีสิ่งอื่นเจือปนอยู่ด้วย เพราะว่าการที่ผลิตกรรมส่วนรวมต้องลดลงไปอย่างมากเนื่องด้วยความโลภที่ทำให้คนเรามุ่งหาความร่ำรวยนั้น นับเป็นข้อเท็จจริงที่โจ่งแจ้งที่สุดอันหนึ่งของสังคมสมัยใหม่ปัจจุบัน ในขณะเดียวกัน ถ้าความปรารถนาอย่างไร้สติที่จะได้ร่ำรวยนี้ลดลง การใช้พลังความคิดซึ่งบัดนี้ถูกใช้ไปในการที่จะกวาดเอาความร่ำรวยเข้าไปรวมกันไว้ก็จะเปลี่ยนรูปไปเป็นประโยชน์ในด้านที่สูงส่งยิ่งกว่านี้มาก.

บทที่ 3

ผลต่อบุคคลและชนชั้น

เมื่อมีการเสนอเป็นครั้งแรกให้รวมเก็บภาษีทั้งสิ้นจากมูลค่าที่ดินและดังนั้นจึงเป็นการริบเอาค่าเ
ช่าเสีย
ผู้ถือครองที่ดินทั้งปวงก็จะเอะอะโวยวายขึ้นมาและจะทำให้เกิดความกลัวขึ้นแก่เจ้าของเคหสถา
นและไร่นาขนาดเล็กผู้จะได้รับคำบอกเล่าว่านี่เป็นข้อเสนอที่จะปล้นเอาทรัพย์สินที่หามาได้ด้วย
ความยากลำบากไปจากพวกเขา
แต่ถ้าได้ไตร่ตรองเพียงชั่วครู่ก็จะเห็นได้ว่าข้อเสนอนี้จะรับรองตนเองแก่ทุกคนที่มีผลประโยชน์
ในฐานะเจ้าของที่ดินไม่มากไปกว่าผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้ใช้แรงงานหรือนายทุนหรื
อทั้งสองประการมากนัก และถ้าได้พิจารณาต่อไปก็จะเห็นได้ว่าถึงแม้ผู้ถือครองที่ดินรายใหญ่ ๆ
จะอาจสูญเสียโดยสัมพัทธ์ แต่เมื่อคิดโดยสัมบูรณ์แล้ว แม้แต่เจ้าของที่ดินรายใหญ่ ๆ
ก็จะได้รับประโยชน์มากขึ้น
ทั้งนี้เพราะผลิตกรรมจะเพิ่มขึ้นมากมายจนถึงขั้นที่แรงงานและทุนจะได้ประโยชน์มากกว่าที่จะ
สูญเสียไปในกรรมสิทธิ์ของ
เอกชนในที่ดินมากนัก ในขณะเดียวกันประชาคมส่วนรวม
รวมทั้งตัวเจ้าของที่ดินเองก็จะมีส่วนในประโยชน์เหล่านี้
และในประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าในสภาพสังคมที่ดีขึ้น

ในบทหนึ่งก่อนหน้านี้ ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงปัญหาสิทธิของผู้ถือครองที่ดินในปัจจุบัน
และได้แสดงให้เห็นแล้วว่าเขาไม่มีสิทธิในค่าชดเชยเลย
แต่ยังมีเหตุผลอีกประการหนึ่งที่เราอาจอาศัยเป็นเครื่องขจัดความคิดที่จะชดใช้เสียได้ บรรดา
เจ้าของที่ดินจะไม่ได้รับความเสียหายเลยโดยแท้จริง

ย่อมปรากฏชัดว่าการเปลี่ยนแปลงที่ข้าพเจ้าเสนอนั้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่บุคคล
ทั้งหลายที่ดำรงชีวิตอยู่ด้วยค่าแรงไม่ว่าจะด้วยแรงมือหรือสมอง – กรรมกร, คนงาน, ช่างกล,
เสมียน, นักวิชาชีพทุกชนิด นอกจากนั้นยังปรากฏชัดอีกด้วยว่ามันจะก่อประโยชน์ให้แก่ทุกผู้ที่

ดำรงชีวิตอยู่ด้วยค่าแรงส่วนหนึ่งและด้วยผลตอบแทนจากทุนของตนอีกส่วนหนึ่ง – เช่น
คนขายของ พ่อค้า นักประดิษฐกรรม ผู้ผลิตและผู้แลกเปลี่ยนทุกชนิด – นับแต่คนค้าเร่
หรือผู้รับจ้างบรรทุกรถเข็น ไปจนถึงเจ้าของทางรถไฟหรือเรือพาณิชย์ –
และก็ปรากฏชัดทำนองเดียวกันว่ามันจะเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ที่มีรายได้จากผลตอบแทนสำหรับทุน
หรือจากการลงทุนอย่างอื่น ๆ ที่มิใช่ที่ดิน
บางทีอาจจะยกเว้นสำหรับผู้ถือพันธบัตรของรัฐบาลหรือหลักทรัพย์อย่างอื่นที่ให้ดอกเบี้ยในอัตร
าประจำ ซึ่งราคาขายอาจจะต่ำลง
ถึงแม้ว่ารายได้จากพันธบัตรหรือหลักทรัพย์เหล่านี้จะคงเดิมก็ตาม
ทั้งนี้เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยทั่วไปจะสูงขึ้น

ทีนี้จงหันมาพิจารณากรณีเจ้าของเคหสถาน – เช่นช่างกล คนขายของ
หรือนักวิชาชีพผู้ที่ได้ซื้อหาบ้านและที่ดินมาเป็นของตนเอง
ซึ่งเขาอาศัยอยู่และมั่นหมายด้วยความพอใจว่าจะไม่มีใครไล่ครอบครัวของเขาออกไปจากที่นี้ได้เ
มื่อเขาตายลง เขาจะไม่ได้รับความเสียหาย ตรงกันข้าม เขากลับจะเป็นผู้ได้ประโยชน์
ราคาขายของที่ดินของเขาจะลดลง – โดยทางทฤษฎีแล้วราคาที่ดินนั้นจะหายไปโดยสิ้นเชิง
แต่ประโยชน์ของมันแก่เขาจะไม่หายไป มันจะสนองความประสงค์ของเขาได้ดีเช่นที่เคยเป็นมา
ในขณะเดียวกันโดยที่ราคาที่ดินอื่น ๆ ทั้งสิ้นจะลดลงหรือหายไปด้วยอัตราส่วนเดียวกัน
เขาก็จะยังคงได้รับการประกันเช่นเดิมว่าจะมีที่ดินที่เขามีอยู่เดิมเสมอ นั่นคือ
เขาจะเป็นผู้เสียประโยชน์เพียงเท่ากับที่จะกล่าวได้ว่าผู้ที่ซื้อรองเท้ามาคู่หนึ่งเป็นผู้เสียประโยชน์เ
พราะราคารองเท้าลดลงในภายหลัง รองเท้าของเขาจะยังคงมีประโยชน์แก่เขาเช่นเดิม
และเขาจะสามารถซื้อรองเท้าคู่ใหม่ได้ในราคาที่ถูกลง เช่นเดียวกันสำหรับเจ้าของเคหสถาน
ที่ดินของเขาจะยังคงมีประโยชน์เท่าเดิม และถ้าเขาหวังจะได้ที่ดินแปลงที่กว้างขึ้น
หรือจะให้บุตรธิดามีเคหสถานเป็นของตนเองเมื่อเด็กเหล่านั้นโตขึ้น
เขาก็จะเป็นผู้ได้รับประโยชน์ถึงแม้จะหาที่ดินใหม่ไม่กี่แปลงก็ตาม และในปัจจุบัน

เมื่อคิดถึงสิ่งอื่น ๆ ด้วย เขาจะได้รับประโยชน์มากทีเดียว
เพราะถึงแม้เขาจะต้องจ่ายภาษีมากขึ้นสำหรับที่ดินของเขา เขาก็จะได้รับการปลด

เปลื้องจากภาษีที่เก็บจากโรงเรือนและสิ่งปรับปรุง จากเครื่องเรือนและทรัพย์สินส่วนตัว
จากทุกสิ่งที่เขาและครอบครัวของเขาต้องกิน ดื่ม และสวมใส่
ในขณะเดียวกันรายได้ของเขาก็จะเพิ่มขึ้นมากด้วยการที่ค่าแรงสูงขึ้น การมีงานทำอยู่เป็นนิจ
และภาวะคล่องตัวมากขึ้นทางการค้า ความสูญเสียของเขาจะมีประการเดียว
ถ้าเขาต้องการขายที่ดินของเขาโดยไม่คิดหาใหม่
และนี่จะเป็นการสูญเสียเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการได้ประโยชน์เป็นอันมาก

และเช่นเดียวกันสำหรับกสิกร ขณะนี้ข้าพเจ้ามิได้กล่าวถึงกสิกรผู้ไม่เคยแตะคันไถ
ผู้เพาะปลูกในที่ดินหลายพันเอเคอร์และได้รับรายได้เช่นผู้เพาะปลูกที่ร่ำรวยทางภาคใต้ก่อนสงค
รามกลางเมือง แต่กล่าวถึงกสิกรผู้ทำงานซึ่งนับเป็นชนชั้นที่มีจำนวนมากชั้นหนึ่งในสหรัฐฯ –
นั่นคือผู้ที่เป็นเจ้าของฟาร์มเล็ก ๆ ที่เขาทำการเพาะปลูกด้วยความช่วยเหลือของเด็ก ๆ
ของตนและบางทีก็โดยการจ้างคนอื่นบ้าง ซึ่งในยุโรปเรียกกันว่า peasant proprietors
ถึงแม้จะดูไม่น่าเชื่อสำหรับบุคคลเหล่านี้จนกว่าเขาจะเข้าใจถึงผลลัพธ์อันเต็มที่แห่งข้อเสนอนี้แล้
ว
พวกเขาก็ยังเป็นชนชั้นที่จะได้รับประโยชน์มากที่สุดในบรรดาชนชั้นทั้งหลายเหนือชนชั้นที่มีแต่
แรงงานขึ้นไปจากการเก็บภาษีทั้งสิ้นจากมูลค่าที่ดิน
พวกเขารู้สึกกันโดยทั่วไปว่าพวกเขามิได้อยู่ดีกินดีในขณะนี้เท่าที่การทำงานหนักของเขาควรจะ
ยังให้เกิดแก่เขา ถึงแม้พวกเขาจะไม่สามารถสืบหาสาเหตุได้ก็ตาม
ข้อเท็จจริงก็คือภาษีตามที่เก็บอยู่ขณะนี้ตกเป็นภาระแก่พวกเขาอย่างหนักในลักษณะอันพิสดาร
เขาถูกเก็บภาษีจากสิ่งปรับปรุงทั้งหลาย – บ้านเรือน ยุ้งฉาง รั้ว พืชผล ปศุ-สัตว์

ทรัพย์สินส่วนตัวที่เขามีอยู่นั้นจะปกปิดหรือตีราคาต่ำ ๆ ไม่ได้ง่าย ๆ
อย่างสิ่งของราคาแพงกว่าที่รวมกันอยู่ในเมือง
เขาไม่เพียงแต่จะต้องเสียภาษีจากทรัพย์สินส่วนตัวและสิ่งปรับปรุงซึ่งเจ้าของที่ดินที่มิได้ใช้เป็นประโยชน์ไม่ต้องเสียเท่านั้น
โดยทั่วไปที่ดินของเขายังถูกเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าที่ดินที่ถูกถือครองไว้โดยหวังกำไรเสียอีก
ทั้งนี้เพียงเพราะว่ามันได้รับการปรับปรุงขึ้นมา แต่ยิ่งไปกว่านี้ ภาษีทั้งปวงที่เก็บจากโภคภัณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีซึ่งตั้งขึ้นเพื่อทำให้ราคาโภคภัณฑ์สูงขึ้น เช่น ภาษีคุ้มครอง (protective duties) ของเรา กลับเป็นภาระแก่กสิ-

กรอย่างไม่บรรเทาลงเลย ทั้งนี้เพราะในประเทศเช่นสหรัฐฯ
ซึ่งส่งผลิตผลทางเกษตรเป็นสินค้าออกนั้น กสิกรจะไม่สามารถได้รับความคุ้มครองเลย
ไม่ว่าใครจะได้ประโยชน์ก็ตาม เขาจะต้องเป็นผู้เสียประโยชน์เสมอ
สองสามปีมาแล้วสันนิบาตการค้าเสรีแห่งนิวยอร์กได้จัดพิมพ์ข้อความโจมตีรัฐบาล
ลงรายการสิ่งจำเป็นต่าง ๆ แสดงภาษีศุลกากรที่เก็บ ซึ่งพอจะอ่านได้เป็นทำนองนี้:
“กสิกรลุกขึ้นในตอนเช้า สวมกางเกงที่ถูกเก็บภาษีร้อยละ 40 รองเท้าที่ถูกเก็บภาษีร้อยละ 30
จุดไฟด้วยไม้ขีดที่ถูกเก็บภาษีร้อยละ 200” และเรื่อยไป ติดตามเขาไปตลอดวันและตลอดชีวิต
จนกระทั่งเมื่อตายไปเพราะภาษี เขาก็จะถูกหย่อนลงหลุมด้วยเชือกที่ถูกเก็บภาษีร้อยละ 45
นี่เป็นเพียงการบรรยายให้เห็นลักษณะอาการที่ภาษีเช่นนี้ตกมาเป็นภาระในที่สุด
กสิกรจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์มากจากการเก็บภาษีเดี่ยวจากมูลค่าที่ดินแทนภาษีทั้งหลายเหล่านี้
ทั้งนี้เพราะภาษีจากมูลค่าที่ดินมิใช่จะตกหนักที่สุดอยู่แก่ย่านเกษตรกรรมซึ่งที่ดินมีราคาค่อนข้างต่ำ แต่ตกอยู่แก่เมืองเล็กใหญ่ซึ่งที่ดินมีราคาสูง
ส่วนภาษีจากทรัพย์สินส่วนตัวและสิ่งปรับปรุงนั้นเป็นภาระหนักเท่า ๆ

กันทั้งในชนบทและในเมือง
และในย่านที่มีพลเมืองเบาบางกสิกรจะแทบไม่ต้องจ่ายภาษีเลย
เพราะจากการที่คิดเก็บภาษีจากราคาที่ดินเปล่า ๆ ภาษีจะมีปริมาณเท่า ๆ
กันไม่ว่าจะเป็นที่ดินที่มิได้รับการปรับปรุงหรือที่ดินที่ปรับปรุงให้ดีขึ้น ในจำนวนที่ดินเท่า ๆ
กันเอเคอร์ต่อเอเคอร์ ฟาร์มที่ได้รับการปรับปรุงและเพาะปลูก มีโรงเรือน รั้ว สวนผลไม้
พืชผลและปศุสัตว์
จะไม่ต้องเสียภาษีมากไปกว่าที่ดินที่มีคุณภาพเท่ากันแต่มิได้ใช้ให้เป็นประโยชน์
ผลลัพธ์ก็คือราคาที่ดินเนื่องจากการเก็งกำไรจะลดลง
และฟาร์มที่ได้รับการเพาะปลูกและปรับปรุงจะไม่ต้องเสียภาษีจนกว่าพื้นที่รอบ ๆ
จะมีผู้คนอพยพมาอยู่อาศัยมากขึ้นแล้ว ที่จริงแล้ว
ถึงแม้ในชั้นแรกจะดูไม่น่าเชื่อสำหรับกสิกรเหล่านี้
แต่ผลของการเก็บภาษีทั้งสิ้นจากมูลค่าที่ดินก็คือจะปลดเปลื้องกสิกรผู้ทำงานหนักให้พ้นจากภาษีทั้งหลาย

แต่เราจะเห็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่สำหรับกสิกรผู้ทำงานได้ก็ต่อเมื่อได้พิจารณาถึงผลต่อการกระจายประชากรแล้ว
การทำลายราคาที่ดินเนื่องจากการเก็งกำไรให้หมดลงจะมีแนวโน้มทำให้พลเมืองในที่หนาแน่นเกินไปกระจายออกและทำให้ไปรวมกันมากขึ้นในที่ซึ่งมีอยู่เบาบางเกินไป
จะทำให้มีบ้านเรือนที่มีสวนล้อมรอบขึ้นแทนที่บ้านเช่าที่แบ่งให้เช่าเป็นห้อง ๆ
และจะทำให้มีพลเมืองมาตั้งหลักแหล่งกันในย่านเกษตรกรรมเต็มที่ก่อนที่จะต้องออกไปหาที่ดินอยู่ห่างไกลจากเพื่อนบ้าน ประชาชนตามเมืองใหญ่ ๆ
ก็จะได้รับอากาศบริสุทธิ์และแสงแดดแบบในชนบทมากขึ้น

พลเมืองในชนบทจะมีเศรษฐกิจและชีวิตสังคมตามแบบในเมืองมากขึ้น
ถ้าการใช้เครื่องจักรกลมีแนวโน้มไปสู่ไร่นาขนาดใหญ่ ซึ่งจะเป็นเช่นนั้นอย่างไม่ต้องสงสัย
ประชากรเกษตรก็จะกลับเข้าสู่รูปแบบดั้งเดิมและเข้ารวมกันอยู่ในหมู่บ้าน
ชีวิตของกสิกรโดยเฉลี่ยในขณะนี้ต้องแห้งแล้งลำบากโดยไม่จำเป็น
เขาไม่เพียงแต่จะต้องทำงานตั้งแต่เช้ามืดไปจนตลอดวันเท่านั้น
แต่ความเบาบางของจำนวนประชากรยังตัดมิให้เขาได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย
ความสนุกรื่นเริง ความสะดวกในการศึกษาเล่าเรียน และโอกาสต่าง ๆ
ทางสังคมและทางพุทธิปัญญาอันเกิดขึ้นเมื่อมีการพบปะติดต่อกันใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ เขาจะมีสภาพดีขึ้นมากในทุกประการดังกล่าว
และแรงงานของเขาจะมีผลิตภาพสูงขึ้นมาก ถ้าเขาและคนอื่นรอบ ๆ
ตัวเขาไม่ยึดครองที่ดินไว้มากกว่าที่ตนต้องการจะใช้ * ในขณะเดียวกันเมื่อลูก ๆ
ของเขาโตขึ้นก็จะไม่ถูกผลักดันให้ไปแสวงหาความตื่นเต้นในเมืองหรือต้องไปหาฟาร์มสำหรับตนเองในที่ห่างไกลออกไปมาก หนทางหาเลี้ยงชีพจะอยู่ในมือของเขาเองและอยู่ที่บ้าน

กล่าวสั้น ๆ กสิกรผู้ทำงานนั้นเป็นทั้งกรรมกรและนายทุนตลอดจนเป็นเจ้าของที่ดินด้วย

*

นอกจากความสามารถของแรงงานในการผลิตจะเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลเนื่องจากการกระจายจำนวนประชากรดีขึ้นแล้ว ยังจะมีการประหยัดถูกหลักเศรษฐกิจทำนองเดียวกันในความสามารถของที่ดินในการผลิต อีกด้วย การที่พลเมืองรวมกันอยู่ในเมืองอย่างหนาแน่นโดยได้รับการเลี้ยงดูจากการเพาะปลูกอย่างหนักในพื้นที่อันกว้างใหญ่ซึ่งมีพลเมืองเบาบางนั้นทำให้สิ่งที่จะเป็นปุ๋ยได้ดีต้องถูกระบายลงทะเลไป
ความสูญเสียเช่นนี้มีมากเพียงไรจะเห็นได้จากการคำนวณในด้านของเสียตามเมืองต่าง ๆ ของเรา
และจะเห็นผลที่แท้จริงได้จากการที่ผลิตภาพของเกษตรกรรมในเขตใหญ่ ๆ ได้ลดลง
เรากำลังทำให้ที่ดินลดความอุดมสมบูรณ์ลงเรื่อย ๆ ในส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ

และเขาหาเลี้ยงชีพอยู่ด้วยแรงงานและทุนของเขา ความสูญเสียของเขาจะน้อยมาก
ประโยชน์ที่เขาจะได้รับจะมีแท้จริงและยิ่งใหญ่

ข้อนี้เป็นจริงสำหรับผู้ถือครองที่ดินทุกคนในระดับที่แตกต่างกันออกไป
ผู้ถือครองที่ดินจำนวนมากย่อมเป็นกรรมกรชนิดใดชนิดหนึ่งด้วยเสมอ
และนับเป็นการยากที่จะได้พบเจ้าของที่ดินที่มิได้เป็นกรรมกรผู้ซึ่งมิได้เป็นนายทุนด้วย –
ในขณะเดียวกันกฎทั่วไปก็คือยิ่งเจ้าของที่ดินมีที่ดินมาก เขาก็จะเป็นนายทุนที่มีทุนมากขึ้นด้วย
ข้อนี้เป็นความจริงอย่างยิ่งจนกระทั่งเกิดความสับสนกันขึ้นในความคิดสามัญระหว่างนายทุนกับ
เจ้าของที่ดิน ดังนั้นถึงแม้จะเป็นการลดโชคอันใหญ่ยิ่งทั้งสิ้นลงอย่างมาก
การเก็บภาษีทั้งสิ้นจากมูลค่าที่ดินก็จะไม่ทำให้คนรวยต้องกลายเป็นคนสิ้นไร้ไม้ตอกไปเลย
ดยุกแห่งเวสต์มินสเตอร์ผู้ครอบครองที่ดินส่วนมากของกรุงลอนดอนอาจจะเป็นเจ้าของที่ดินที่
ร่ำรวยที่สุดในโลก ถ้าเก็บเอาค่าเช่าที่ดินทั้งสิ้นของเขามาเป็นภาษี
ก็จะทำให้รายได้มหาศาลของเขาต้องลดลงมาก
แต่เขาจะยังคงมีอาคารบ้านเรือนและรายได้ทั้งหลายจากอาคารบ้านเรือนเหล่านี้
รวมทั้งทรัพย์สินส่วนตัวจำนวนมากในรูปต่าง ๆ กันอย่างไม่ต้องสงสัย
เขาจะยังคงมีทุกสิ่งที่เขาสามารถจะรื่นรมย์ได้ในทุกทางและจะได้รื่นรมย์กับสิ่งเหล่านี้ในสังคมที่
มีสภาพดีขึ้นมากด้วย

เช่นเดียวกัน ตระกูล Astor แห่งนิวยอร์กก็จะยังคงร่ำรวยอยู่มาก และดังนั้น
ข้าพเจ้าจึงคิดว่าเราจะเห็นได้โดยตลอด –
ว่ามาตรการนี้จะไม่ทำให้ใครยากจนลงนอกจากเท่าที่จะทำให้ยากจนลงได้มากโดยไม่ได้รับควา
มเดือดร้อนแท้จริงเลย มันจะตัดโชคลาภอันยิ่งใหญ่ลงไป
แต่มันจะไม่ทำให้ผู้ใดต้องกลายเป็นคนยากจน

เศรษฐทรัพย์จะไม่เพียงแต่เพิ่มขึ้นมหาศาลเท่านั้น
มันยังจะได้รับการวิภาคออกไปอย่างเสมอภาคด้วย ข้าพเจ้ามิได้หมายความว่า
แต่ละบุคคลจะได้รับเศรษฐทรัพย์ในจำนวนเดียวกัน
นั่นมิใช่การวิภาคอย่างเสมอภาคตราบเท่าที่บุคคลต่าง ๆ กันมีความสามารถต่าง ๆ

กันและมีความปรารถนาต่าง ๆ กัน
แต่ข้าพเจ้าหมายความว่าเศรษฐทรัพย์จะถูกแบ่งออกไปตามขนาดที่ความ

อุตสาหะ ความเชี่ยวชาญ ความรู้
หรือความสุขุมรอบคอบของแต่ละคนอุทิศให้แก่มูลภัณฑ์ของส่วนรวม
สาเหตุอันยิ่งใหญ่ที่รวบเอาเศรษฐทรัพย์เข้าไปรวมกันอยู่ในมือของผู้ที่มิได้ผลิต
และเอาเศรษฐทรัพย์ออกไปจากมือของผู้ผลิต จะสลายตัวไป
ความไม่เท่าเทียมกันซึ่งจะยังคงมีอยู่จะเป็นไปตามธรรมชาติ
มิใช่ความไม่เท่าเทียมกันที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นโดยการปฏิเสธกฎธรรมชาติ
ผู้ไม่ผลิตจะไม่ได้ฟุ่มเฟือยในขณะที่ผู้ผลิตได้รับแต่เพียงเท่าที่จำเป็นจริง ๆ แก่การครองชีวิตอยู่เยี่ยงสัตว์อีกต่อไป

เมื่อการผูกขาดที่ดินสิ้นไป ก็ไม่จำเป็นจะต้องเกรงกลัวโชคลาภอันใหญ่ยิ่งอีก
เพราะเมื่อเป็นเช่นนั้นความร่ำรวยของบุคคลใด ๆ
ก็ย่อมจะประกอบด้วยเศรษฐทรัพย์ที่เรียกได้อย่างถูกต้องดังนั้น – เศรษฐทรัพย์
ซึ่งเป็นผลิตผลของแรงงาน และซึ่งมีแนวโน้มที่จะหมดสิ้นไปอยู่เป็นนิจ
สำหรับหนี้ของชาตินั้นข้าพเจ้าคิดว่าจะไม่อยู่ไปได้นานหลังจากการยกเลิกระบบที่ทำให้หนี้นั้นเกิดขึ้นมา เราจะเลิกนึกกลัวโชคลาภอันยิ่งใหญ่เสียได้
เพราะเมื่อทุกคนได้รับสิ่งที่ตนลงทุนลงแรงหามาได้อย่างเป็นธรรมแล้ว
ก็ไม่มีใครที่จะได้รับมากกว่าที่ตนจะลงทุนลงแรงหามาได้อย่างเป็นธรรม
มีสักกี่คนที่หาเงินได้ล้านดอลลาร์อย่างเป็นธรรม?

บทที่4

ความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในการจัดสังคมและชีวิตสังคม

เรากำลังพิจารณาเฉพาะในหลักการทั่ว ๆ ไปเท่านั้น มีรายละเอียดบางประการ – เช่นเรื่องการแบ่งรายได้ระหว่างการปกครองส่วนท้องถิ่นกับรัฐบาลกลาง –
ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อประยุกต์ใช้หลักการเหล่านี้
แต่ไม่มีความจำเป็นในที่นี้ที่จะอภิปรายกันถึงปัญหาดังกล่าว ถ้าตกลงกันในหลักการใหญ่ ๆ ได้แล้ว เราก็จะแก้ไขรายละเอียดได้โดยง่าย

ทั้งเราก็ไม่ต้องไตร่ตรองให้ลึกซึ้งเกินไปนักจึงจะสังเกตได้ถึงความเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย อันจะเกิดขึ้นหรือเป็นไปได้โดยการเปลี่ยนแปลงประการหนึ่ง ซึ่งจะปรับแก้รากฐานแท้ ๆ ของสังคมเสียใหม่ แต่ขอให้เราเอาใจใส่กับลักษณะสำคัญ ๆ บางประการเสียก่อน

สิ่งที่น่าสังเกตในบรรดาลักษณะเหล่านี้คือความง่ายอย่างมาก ซึ่งจะเป็นไปได้ในวงการปกครอง การเก็บภาษีต่าง ๆ การป้องกันและลงโทษผู้หลบเลี่ยง การตรวจสอบและการทบทวนการตรวจสอบรายได้ที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ มากมาย เหล่านี้ในขณะนี้อาจมีปริมาณเป็น 3 ใน 4 หรือบางทีอาจถึง 7 ใน 8 ของกิจการของรัฐบาลที่นอกไปจากการรักษาความสงบ การทหาร และกระบวนการยุติธรรม เช่นนี้ข่ายงานอันกว้างและซับซ้อนแห่งจักรกลการปกครองก็จะตัดออกไปเสียได้

ในกระบวนการยุติธรรมจะลดงานลงได้ในทำนองเดียวกัน คดีแพ่งของเราส่วนมากเกิดจากข้อพิพาทเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คดีเหล่านี้จะหมดไปเมื่อมีการยอมรับเสมือนหนึ่งว่ารัฐ

เป็นเจ้าของที่ดินแต่ผู้เดียวและผู้ถือครองที่ดินทั้งหลายเป็นเสมือนผู้เช่าที่ต้องจ่ายค่าเช่า ความเจริญในทางศีลธรรมเนื่องจากการที่ความขาดแคลนหายไปจะมีแนวโน้มทำให้คดีแพ่งอื่น ๆ ลดลงเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจจะเร่งให้เร็วขึ้นได้โดยการปฏิบัติตามข้อเสนอธรรมดา ๆ ของ Bentham ที่ให้ยกเลิกกฎหมายทั้งปวงเกี่ยวกับการเรียกเก็บหนี้และการบังคับใช้สัญญาของเอกชน การที่ค่าแรงสูงขึ้น การเปิดโอกาสต่าง ๆ ให้ทุกคนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยง่ายและสะดวกสบายนั้น จะทำให้ขโมย คนโกงและอาชญากรชั้นอื่น ๆ ซึ่งเกิดจากการวิภาคเศรษฐทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน ลดลงโดยทันทีและในไม่ช้าก็จะหมดไปจากสังคม ดังนั้นการบริหารกฎหมายอาญา รวมทั้งองค์ประกอบทั้งหลาย มีตำรวจ นักสืบ เรือนจำและค่ายดัดสันดาน ก็จะหยุดระบายพลังอันสำคัญยิ่งและความเอาใจใส่ของสังคมทิ้งไปเปล่าเช่นเดียวกับการบริหารกฎหมายแพ่ง เราควรจะขจัดเสียได้ไม่เพียงแต่ผู้พิพากษา จ่าศาล เสมียนศาล และเจ้าหน้าที่เรือนจำจำนวนมากเท่านั้น แต่รวมถึงทนายความจำนวนมาก

ซึ่งขณะนี้อยู่ได้ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ผลิต
และความสามารถที่บัดนี้ต้องใช้สิ้นเปลืองไปในเล่ห์เหลี่ยมทางกฎหมาย
ก็จะได้นำไปใช้ประโยชน์ในอาชีพที่สูงส่งกว่า

หน้าที่ของรัฐบาลด้านนิติบัญญัติ ตุลาการและการบริหารจะง่ายเข้ามากโดยวิธีนี้
และข้าพเจ้าก็ไม่คิดว่าหนี้สาธารณะและกองทัพประจำ
ซึ่งโดยทางประวัติศาสตร์เป็นผลที่เกิดขึ้นมาจากการเปลี่ยนจากระบบฟิวแดลมาเป็นระบบกรรมสิทธิ์เด็ดขาดในที่ดินนั้นจะคงอยู่ได้นานหลังจากที่หันกลับไปสู่ความคิดเก่าที่ว่าที่ดินของประเทศหนึ่ง ๆ เป็นสิทธิร่วมกันของพลเมืองแห่งประเทศนั้น ๆ
เราอาจจะชำระหนี้สาธารณะให้หมดสิ้นไปได้ง่าย ๆ
ด้วยภาษีซึ่งจะไม่ลดค่าแรงของแรงงานลงหรือทำให้การผลิตลดลง
และสำหรับกองทัพประจำนั้นในไม่ช้าก็จะสูญสิ้นไปเนื่องจากความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความเป็นอิสระของมวลชน
ซึ่งบางทีอาจจะมีความก้าวหน้าในการค้นคิดประดิษฐ์ซึ่งปฏิวัติศิลปะทางการทหารเป็นเครื่องช่วยอยู่ด้วย

เช่นนี้สังคมก็จะเข้าใกล้อุดมคติของประชาธิปไตยแบบของเจฟเฟอร์ซัน
แผ่นดินสัญญาของเฮอร์เบิร์ต สเปนเซอร์ การยกเลิกการปกครอง
แต่หมายถึงเฉพาะการปกครองในด้านที่เป็น

อำนาจควบคุมและกดขี่
และจะเป็นไปได้ในเวลาเดียวกันและในระดับเดียวกันที่ความฝันแห่งลัทธิสังคมนิยมจะเป็นจริงขึ้นมา การทำให้ง่ายขึ้นและการยุบเลิกหน้าที่ปัจจุบันของรัฐบาล เหล่านี้
จะทำให้รัฐบาลสามารถกระทำหน้าที่อื่น ๆ บางประการซึ่งขณะนี้กำลังกดดันให้รับรู้กันอยู่ได้
รัฐบาลจะสามารถรับทำกิจการส่งข่าวทางโทรเลขได้เช่นเดียวกับทางไปรษณีย์

สร้างและดำเนินกิจการรถไฟได้เช่นเดียวกับการเปิดและรักษาถนนสาธารณะ
เมื่อหน้าที่ในปัจจุบันง่ายขึ้นและลดจำนวนลงมาก
รัฐบาลก็จะสามารถรับหน้าที่เช่นที่กล่าวมาแล้วนั้นได้โดยปราศจากอันตรายหรือความเคร่งเครียด และจะอยู่ภายใต้การตรวจตราดูแลเอาใจใส่ของประชาชน
ซึ่งขณะนี้ได้ถูกดึงให้หันเหไปเสียทางอื่น
รายได้จากการเก็บภาษีมูลค่าที่ดินจะมีเหลือมากและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
เพราะความก้าวหน้าทางวัตถุซึ่งจะดำเนินไปด้วยความรวดเร็วที่มีอัตราเร่งสูงจะมีแนวโน้มทำให้ค่าเช่าเพิ่มขึ้นเป็นนิจ รายได้ซึ่งเกิดขึ้นจากกรรมสิทธิ์ร่วมกันของส่วนรวมนี้
เราสามารถจะนำมาใช้เพื่อประโยชน์ร่วมกันได้เช่นเดียวกับรายได้ของสปาร์ตา
เราอาจจะไม่ตั้งโต๊ะอาหารสาธารณะ – นั่นจะไม่เป็นสิ่งจำเป็นเสียแล้ว
แต่เราสามารถจะตั้งสถานอาบน้ำสาธารณะ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด สวน ห้องบรรยาย
สถานที่ฟังดนตรีและลีลาศ โรงละคร มหาวิทยาลัย โรงเรียนเทคนิค โรงซ้อมยิงปืน
สนามสำหรับการละเล่น โรงออกกำลังกาย ฯลฯ เราอาจจะนำความร้อน แสง
และพลังงานขับเคลื่อน ตลอดจนน้ำ ผ่านไปตามถนนโดยใช้รายจ่ายสาธารณะ
ปลูกต้นไม้ผลเรียงรายไปตามถนน ให้รางวัลแก่ผู้ค้นพบและนักประดิษฐ์คิดค้น
สนับสนุนการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์
และใช้รายได้สาธารณะไปอีกนับพันวิธีเพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ความพยายามเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ เราควรจะได้บรรลุถึงซึ่งอุดมคติของพวกสังคมนิยม แต่มิใช่โดยการกดขี่ของรัฐบาล
รัฐบาลจะเปลี่ยนลักษณะไป และจะกลายเป็นส่วนบริหารของสังคมสหกรณ์ขนาดใหญ่
รัฐบาลจะกลายเป็นเพียงสำนักงานสำหรับบริหารทรัพย์สินของส่วน

รวมเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

สิ่งดังกล่าวดูจะเป็นไปไม่ได้กระนั้นหรือ?
จงพิจารณาสักครู่หนึ่งถึงความเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตของสังคมเนื่องด้วยความเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งที่จะประกันว่าแรงงานจะได้รับรางวัลของตนโดยเต็มที่
ที่จะขจัดความขาดแคลนและความกลัวความขาดแคลน
และทำให้ผู้ต่ำต้อยที่สุดมีความเป็นเสรีที่จะพัฒนาขึ้นโดยได้ส่วนกันตามธรรมชาติ

ในการคิดถึงโอกาสความเป็นไปได้แห่งการจัดของสังคม
เรามักจะคิดว่าความโลภเป็นแรงกระตุ้นที่รุนแรงที่สุดสำหรับมนุษย์
และสามารถจะวางระบบการบริหารได้อย่างปลอดภัยโดยอาศัยเพียงความคิดที่ว่าความกลัวการลงโทษเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้มนุษย์มีความซื่อสัตย์ –
ว่าผลประโยชน์ส่วนตัวมีพลังเหนือกว่าผลประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ
ไม่มีอะไรจะไปไกลเกินกว่าความจริงนี้ได้

ตัณหาที่จะให้ได้รับผลประโยชน์เช่นนี้ ซึ่งการที่จะบำบัดตัณหานี้
มนุษย์เราก็ย่ำเหยียบทุกสิ่งที่บริสุทธิ์และสูงส่งเสีย
เขายอมพลีโอกาสของชีวิตที่สูงกว่าทั้งสิ้นเพื่อตัณหานี้
มันทำให้มารยาทต้องกลายเป็นมารยาที่กลวง ทำให้ความรักชาติกลายเป็นการแสร้งทำ
และทำให้การนับถือศาสนากลายเป็นการหลอกลวง
มันทำให้ความเป็นอยู่แบบอารยะส่วนมากทีเดียวต้องกลายเป็นการสงครามแบบของ Ishmael
โดยมีเล่ห์เหลี่ยมและการฉ้อโกงเป็นอาวุธ ตัณหาเช่นนี้เกิดขึ้นมาจากไหนเล่า ?

ตัณหาเช่นนี้มิใช่เกิดขึ้นมาจากการที่มีความขาดแคลนอยู่หรอกหรือ ? Carlyle
ได้กล่าวไว้บางแห่งว่าความยากจนคือนรกที่ชาวอังกฤษสมัยใหม่กลัวกันมากที่สุด เขาพูดถูก
ความยากจนคือนรกที่เปิดปากกว้างไม่รู้จักการผ่อนปรนและอ้าปากรอรับอยู่ใต้สังคมอารยะ
มันร้ายกาจพอดูทีเดียว คัมภีร์เวทมิได้ประกาศสิ่งใดที่เป็นความจริงยิ่งไปกว่าเมื่อ Bushanda
กาฉลาดกล่าวแก่พญาครุฑผู้เป็นพาหะของพระวิษณุว่า
ความเจ็บปวดรุนแรงที่สุดนั้นอยู่ที่ความยากจนเพราะความยากจนหาได้เป็นแต่เพียงการทำให้สิ้นเนื้อประดาตัวเท่านั้นไม่ หากยังหมายถึงความอัปยศ ความต่ำทราม
เป็นการเผาส่วนที่รู้สึกไวที่สุดของลักษณะทางศีลธรรมและทางจิตใจของเราเสมือนหนึ่งนาบด้ว

ยเหล็กแดง
เป็นการปฏิเสธแรงดลใจที่เข้มแข็งที่สุดและความรักที่หวานชื่นที่สุด
และเป็นการบิดเค้นประสาทที่สำคัญที่สุดด้วย ท่านรักภรรยาของท่าน ท่านรักบุตรของ

ท่าน แต่จะไม่เป็นการง่ายกว่าหรือที่จะได้เห็นเขาตายไปเสีย
แทนที่จะได้เห็นเขากลายเป็นคนยากเข็ญตามแบบของชนจำนวนมากในประชาคมที่มีอารยธรรมสูงทุกแห่ง? กิเลสเยี่ยงสัตว์ที่รุนแรงที่สุดก็คือกิเลสที่เราหวงแหนชีวิต
แต่ก็เป็นเรื่องที่ปรากฏอยู่ทุกวันในบรรดาสังคมอารยะที่มนุษย์เรากรอกยาพิษเข้าปากหรือจ่อปืนเข้าที่ขมับเพราะความกลัวความยากจน
และอาจจะมีคนปรารถนาที่จะกระทำเช่นเดียวกันนี้เป็นจำนวนถึงร้อยเท่า
แต่ถูกเหนี่ยวรั้งไว้ด้วยความหวาดกลัวตามสัญชาตญาณ ด้วยการพิจารณาทางศาสนา
หรือด้วยภาระผูกพันทางครอบครัว

เป็นธรรมดาที่มนุษย์จะใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะหนีให้พ้นจากนรกแห่งความยากจนนี้
ความรู้สึกที่สูงกว่าได้เข้ามาคลุกเคล้ากับแรงกระตุ้นแห่งการรักษาชีวิตของตัวเองและการสนองความปรารถนาของตนเอง แล้วทั้งความรักและความกลัวก็กระตุ้นให้เขาดิ้นรนไป
คนจำนวนมากกระทำสิ่งที่ต่ำช้า สิ่งที่ไม่สุจริต สิ่งที่แสดงความโลภ ฉกฉวย และอยุติธรรม
เพื่อที่จะให้มารดา หรือภรรยา หรือบุตรอยู่เหนือความขาดแคลน หรือความกลัวความขาดแคลน

และจากสภาพเช่นนี้
ความคิดเห็นของมหาชนประการหนึ่งก็เกิดขึ้นซึ่งทำให้เกิดสาเหตุที่รุนแรงที่สุดประการหนึ่งแห่งการกระทำของมนุษย์ – ซึ่งบางทีจะเป็นสาเหตุที่รุนแรงที่สุดสำ-
หรับคนจำนวนมาก – มีอำนาจจูงใจให้ดิ้นรนเพื่อหยิบฉวยและเก็บเอาไว้
ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเห็นด้วย ความรู้สึกที่กระตุ้นให้เราพยายามให้มิตรสหายนับถือยกย่องชมเชยหรือความเห็นใจนั้น นับว่าเป็นสัญชาตญาณและมีอยู่ทั่วไปเป็นสากล
ถึงแม้ในบางครั้งจะเปลี่ยนรูปไปเป็นอาการแสดงออกอย่างผิดปกติที่สุด

ก็ยังเป็นที่ตระหนักได้ทุกแห่ง
มันมีพลังมากในพวกที่ป่าเถื่อนที่สุดเช่นเดียวกันกับในสมาชิกที่ได้รับการอบรมดีที่สุดแห่งสังคมที่ขัดเกลาอย่างดีที่สุด
มันแสดงตัวเองออกพร้อมกับการทอแสงครั้งแรกแห่งสติปัญญาและดำรงอยู่เรื่อยไปจนถึงลมหายใจสุดท้าย มันมีชัยชนะเหนือการรักความสะดวกสบาย เหนือความรู้สึกเจ็บปวด
เหนือความน่ากลัวของความตาย มันเป็นผู้บงการการกระทำทั้งที่เล็กน้อยที่สุดและที่สำคัญที่สุด

เด็กที่เพิ่งเริ่มสอนเดินหรือเริ่มพูดจะพยายามใหม่ในเมื่อการเล่นตลกเล็ก ๆ น้อย ๆ ของตนก่อให้เกิดความสนใจและเสียงหัวเราะได้ ผู้ยิ่งใหญ่ของโลกที่กำลังจะตายจะรวบรวมเสื้อคลุมไว้รอบ ๆ ตัวเพื่อให้ตนตายไปเหมือนกับที่เป็นกษัตริย์
มารดาชาวจีนจะทำให้เท้าของบุตรีของตนผิดรูปไปด้วยการใช้ผ้าคาดรัดอย่างทารุณ
สตรีชาวยุโรปจะยอมพลีความสะดวกสบายของตนเองและของครอบครัวให้แก่แรงดึงดูดในทำนองเดียวกันเกี่ยวกับแฟชั่น
ชาวพอลินีเซียจะตรึงตัวเองให้อยู่นิ่งในขณะที่เนื้อของตนถูกเฉือนด้วยฟันของปลาฉลามเพื่อที่จะให้ได้รับคำชมเนื่องจากรอยสักอันสวยงามของตน
ชาวอินเดียนแดงแห่งอเมริกาเหนือที่ถูกมัดติดอยู่กับหลักจะทนรับการทรมานที่ทารุณที่สุดโดยไม่ร้องครวญครางเลย และเพื่อที่จะให้เป็นที่นับถือและได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้กล้าหาญอย่างยิ่งเขาก็จะร้องด่าท้าทายให้ผู้ที่ทรมานเขาทำทารุณให้ยิ่งขึ้นไปอีก
สิ่งนี้แหละที่นำความหวังที่แทบไม่มีทางสำเร็จ
สิ่งนี้แหละที่ทำให้นักเรียนที่หน้าขาวซีดจุดตะเกียง
สิ่งนี้แหละที่กระตุ้นมนุษย์ให้ดิ้นรนขวนขวาย เคร่งเครียด ทำงานยากลำบาก และยอมเสียชีวิต
สิ่งนี้แหละที่ทำให้เกิดพีระมิดและเผาผลาญ Ephesian dome.

มนุษย์ย่อมยกย่องสิ่งที่ตนปรารถนา
ท่าเรือที่ปลอดภัยดูน่าชื่นชมเพียงไรสำหรับผู้ที่ถูกคลื่นลมกระหน่ำ อาหารสำหรับผู้หิวโหย

เครื่องดื่มสำหรับผู้กระหาย ความอบอุ่นสำหรับผู้ที่หนาวสั่น
การพักผ่อนสำหรับผู้ที่อ่อนเพลีย พลังสำหรับผู้อ่อนแอ
ความรู้สำหรับผู้ที่ถูกปลุกให้เกิดความปรารถนาในทางพุทธิปัญญาขึ้นในวิญญาณ
และดังนั้นความเจ็บปวดเนื่องจากความขาดแคลนและความกลัวความขาดแคลนจึงทำให้มนุษย์ย
กย่องการได้ครอบครองความร่ำรวยเหนือสิ่งอื่นใดทั้งสิ้น
การเป็นผู้มั่งคั่งคือการได้รับความนับถือ ได้รับความยกย่องและมีอิทธิพล จงหาเงินมาให้ได้ –
โดยสุจริตถ้าท่านสามารถจะทำได้ แต่อย่างไรก็ตามจงหาเงินมาให้ได้!
นี่คือบทเรียนที่สังคมกำลังกรอกเข้าไปในหูของบรรดาสมาชิกของมันอยู่ทุกวันและทุกชั่วโมง
โดยสัญชาตญาณแล้ว คนเราย่อมยกย่องคุณความดีและสัจจะ
แต่ความเจ็บปวดเนื่องจากความขาดแคลนและความกลัวความขาดแคลนได้ทำให้มนุษย์ยกย่องผู้
ร่ำรวยและเข้าข้างผู้มีโชคมากยิ่งกว่านั้นเสียอีก เป็นการดีที่จะมีความซื่อสัตย์และยุติธรรม
และมนุษย์จะสรรเสริญ
แต่ผู้ที่หาเงินได้ล้านดอลลาร์โดยการฉ้อโกงและอยุติธรรมจะได้รับความนับถือ
ยกย่องและมีอิทธิพลมากกว่าผู้ที่ปฏิเสธเงินนั้น
เขาจะได้รับบริการทางตาและบริการทางปากมากกว่า ถ้ามิใช่บริการทางใจมากกว่า
ผู้หนึ่งอาจจะได้รับรางวัลของตนในอนาคต เขาอาจรู้ว่าชื่อของเขาได้รับการจารึกไว้แล้วใน

บันทึกบนสวรรค์และสำหรับเขาคือเสื้อคลุมขาวและ กิ่งปาล์มของผู้ชนะต่อสิ่งยั่วยวน
แต่อีกผู้หนึ่งได้รับรางวัลของเขาในปัจจุบัน ชื่อของเขาได้รับการจารึกไว้ในรายนาม
“พลเมืองคนสำคัญของเรา” เขาได้รับการเอาใจจากบุรุษและการประจบจากสตรี
ได้ที่นั่งฟังธรรมดีที่สุดในโบสถ์
และได้รับความนับถือเป็นส่วนตัวจากนักบวชผู้ชำนาญการอบรม
ผู้สั่งสอนพระธรรมว่าด้วยเศรษฐี Dives ในพระนามของพระไครสต์
และลดเสียงจากอุปมาอันรุนแรงเรื่องอูฐกับรูเข็มลงสู่ดอกไม้แห่งสุนทรพจน์ของตะวันออกอันไ
ร้ความหมาย คนรวยอาจจะเป็นผู้อุปถัมภ์ศิลปะ เป็นประดุจ Maecenas

สำหรับนักเขียนและผู้คงแก่เรียน
อาจจะได้รับประโยชน์จากการสนทนากับคนฉลาด
และมีความเป็นผู้ดีเนื่องจากการขัดเกลาของผู้มีมรรยาทงาม ทานของเขาอาจจะเลี้ยงคนยากจน
ช่วยเหลือผู้ที่ต้องดิ้นรน และนำแสงอาทิตย์เข้าไปในที่ซึ่งเปล่าเปลี่ยว หลังจากที่เขาล่วงลับ
สถาบันสาธารณะอันสูงเกียรติจะทำพิธีระลึกถึงนามและชื่อเสียงของเขา
ซาตานล่อใจมนุษย์มิใช่โดยปลอมตัวเป็นสัตว์ที่น่าเกลียดน่ากลัวมีเขามีหาง
แต่โดยปลอมเป็นเทวีแห่งแสงสว่าง
สัญญาที่ให้แก่เขามิใช่เป็นเพียงแห่งอาณาจักรทางโลกเท่านั้น
แต่ยังเป็นแห่งอาณาจักรทางจิตและทางศีลธรรมและอำนาจอีกด้วย
เขาหาได้เป็นที่ดึงดูดเฉพาะต่อความกระหายเยี่ยงสัตว์เท่านั้นไม่
แต่ต่อความโลภที่กรุ่นอยู่ในตัวมนุษย์ด้วย เพราะว่าเขาเป็นมากกว่าสัตว์

จงพิจารณาตัวอย่าง “คนกวาดขยะ” ผู้เป็นทุกข์กังวล
ซึ่งเราจะได้เห็นทั่วไปในทุกประชาคมอย่างชัดแจ้งเช่นเดียวกับที่ Bunyan
ได้แลเห็นในภาพความคิดของเขา – นั่นคือผู้ซึ่ง
หลังจากที่ได้สะสมเศรษฐทรัพย์ไว้มากพอที่จะสนองความปรารถนาทุกประการได้แล้วเป็นเวลานาน ก็ยังทำงาน วางแผน และพยายามที่จะเพิ่มความร่ำรวยให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก ความปรารถนา “ที่จะเป็นบางสิ่งบางอย่าง” หรือไม่ในหลาย ๆ
กรณีก็คือความปรารถนาที่จะกระทำการอันสูงส่งและเอื้อเฟื้อนี้เองที่ทำให้เขาคอยแต่จะหาเงินอยู่ประการเดียว
และสิ่งที่บังคับให้เขากระทำเช่นนั้นต่อไปเป็นเวลานานหลังจากที่ความต้องการอันจำเป็นที่เป็นไปได้ทุกประการได้รับการบำบัดแล้ว สิ่งที่ยังกระตุ้นเขาด้วยความโลภตะกลามที่ไม่รู้จักพอนั้น
มิใช่จะมีเพียงแต่พลังแห่งนิสัยความเคยชินที่กดขี่เท่านั้น แต่รวมถึงความพึงพอใจลึก ๆ
ซึ่งได้รับจากการได้ครอบครองทรัพย์สมบัติมหาศาลอีกด้วย –
นั่นคือความรู้สึกถึงอำนาจและอิทธิพล ความรู้สึกในการที่ได้รับการยกย่อง

นับถือ
ความรู้สึกที่ว่าเศรษฐทรัพย์ของเขามิใช่จะเพียงแต่ยกตัวเขาขึ้นพ้นความขาดแคลนเท่านั้นแต่ยังทำให้เขากลายเป็นบุคคลสำคัญในประชาคมที่เขาอาศัยอยู่ด้วย
สิ่งนี้แหละที่ทำให้คนรวยชิงชังการที่ต้องถูกพรากจากเงินของตนยิ่งนักและกระหายอย่างยิ่งที่จะหาเงินให้มากขึ้น

สำหรับการต่อต้านกับความยั่วยวนที่เรียกร้องแรงกระตุ้นที่รุนแรงที่สุดแห่งธรรมชาติขององเราเช่นนี้ ตัวบทกฎหมายและคำสั่งสอนของศาสนาจะมีผลแต่เพียงเล็กน้อย และสิ่งที่ประ-หลาดก็มิใช่อยู่ที่คนเราหาประโยชน์ใส่ตนเองอย่างเหลือเกิน
แต่เป็นเพราะเขามิได้มีลักษณะเช่นนั้น
การที่ในสภาพแวดล้อมปัจจุบันมนุษย์เรามิได้มีความโลภ
ความไม่ซื่อสัตย์และความเห็นแก่ตัวมากกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้
ได้พิสูจน์ถึงความดีและความอุดมแห่งธรรมชาติของมนุษย์
การไหลอย่างไม่รู้จักหยุดของธารน้ำพุที่ไม่รู้จักแห้งซึ่งหล่อเลี้ยงคุณสมบัติทางศีลธรรม
พวกเราทุกคนมีแม่ พวกเราแทบทุกคนมีลูก ดังนั้น ความซื่อสัตย์ ความบริสุทธิ์
และความไม่เห็นแก่ตัวจึงไม่อาจจะถูกขจัดให้หมดไปจากโลกได้โดยสิ้นเชิง
ไม่ว่าการปรุงปรับของสังคมจะเลวเพียงไร

แต่เราอาจทำให้สิ่งใดก็ตามที่มีพลังในทางชั่วกลายเป็นพลังในทางดีได้
การเปลี่ยนแปลงที่ข้าพเจ้าเสนอนั้น จะทำลายภาวะที่บิดเบือนแรงกระตุ้น
ซึ่งโดยตัวเองเป็นความดี
และจะเปลี่ยนแปลงพลังซึ่งขณะนี้มีแนวโน้มที่จะทำให้สังคมสลายตัวลง
ให้กลายเป็นพลังซึ่งจะมีแนวโน้มทำให้สังคมรวมกันและมีความบริสุทธิ์

จงให้แรงงานได้ทำงานโดยเสรีและได้รับผลตอบแทนโดยเต็มที่
จงเอากองทุนส่วนที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเจริญเติบโตของประชาคมมาเป็นประโยชน์แก่ประชาคมเป็นส่วนรวม แล้วความขาดแคลนและความกลัวความขาดแคลนก็จะหมดสิ้นไป
พลังแห่งผลิตกรรมจะถูกปลดปล่อยออกมาอย่างเสรี
เศรษฐทรัพย์จะเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลทำให้แม้แต่ผู้ที่ยากจนที่สุดได้รับความสะดวกสบายเพียงพอ คนเราจะไม่ต้องวิตกในเรื่องการหางานทำมากไปกว่าที่จะวิตกเรื่องการหาอากาศหายใจ

เขาจะไม่ต้องเอาใจใส่กับสิ่งจำเป็นทางวัตถุมากไปกว่าต้นลิลี่ในท้องทุ่ง
ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การเดินหน้าของการค้นคิดประดิษฐ์ และการแพร่ขยายความรู้
จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ทุกคนทั่วหน้ากัน

เมื่อความขาดแคลนและความกลัวความขาดแคลนหายไป การยกย่องความร่ำรวยก็จะ

เสื่อมหายไปด้วย มนุษย์จะแสวงหาความนับถือและการยอมรับจากมิตรสหายของตนโดยวิธีอื่น
ที่มิใช่โดยการขวนขวายหาและโอ้อวดเศรษฐทรัพย์ โดยวิธีนี้ ความเชี่ยวชาญ ความเอาใจใส่
ความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี
ซึ่งขณะนี้จะเกิดขึ้นได้ก็เฉพาะสำหรับผลประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น
จะถูกนำไปใช้ในการจัดการกิจการสาธารณะและการบริหารกองทุนของส่วนรวม
การรถไฟและการจำหน่ายแก๊สจะดำเนินไปได้เป็นการสาธารณะ
ซึ่งไม่เพียงแต่จะประหยัดถูกหลักเศรษฐกิจและมีประสิทธิภาพสูงกว่าในปัจจุบันภายใต้การจัดกา
รร่วมหุ้นกันเท่านั้น
แต่จะประหยัดถูกหลักเศรษฐกิจและมีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ภายใต้เจ้าของเดียวที
เดียว
รางวัลแห่งกีฬาโอลิมปิกซึ่งทำให้ทั่วทั้งกรีซใช้ความพยายามกันอย่างเคร่งเครียดที่สุดนั้นเป็นเพีย
งพวงหรีดที่ทำด้วยมะกอกป่า เพื่อที่จะให้ได้แถบแพรสักแถบหนึ่ง
มนุษย์เราก็ได้บำเพ็ญกรณียกิจซึ่งไม่สามารถจะใช้เงินซื้อหามาได้ซ้ำแล้วซ้ำอีก

ปรัชญาที่สายตาสั้นก็คือปรัชญาที่ถือว่าความเห็นแก่ตัวเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการกระ
ทำของมนุษย์ ปรัชญานี้ตาบอดต่อข้อเท็จจริงซึ่งปรากฏอยู่เต็มทั่วโลก
มิได้มองปัจจุบันและมิได้อ่านอดีตให้ถูกต้อง ถ้าท่านจะกระตุ้นให้คนเรากระทำการใด ๆ
ท่านจะเร้าความรู้สึกเขาในทางไหน? มิใช่ในด้านกระเป๋าของเขา แต่เป็นในด้านความรักชาติ
มิใช่ในด้านความเห็นแก่ตัว แต่เป็นในด้านความเห็นอกเห็นใจ เป็นความจริง
ประโยชน์ส่วนตนเป็นเสมือนพลังทางกล – ที่สำคัญ ทำให้เกิดผลลัพธ์ได้มากมายกว้างขวาง

แต่ในธรรมชาติของมนุษย์ยังมีสิ่งที่อาจจะเทียบได้กับพลังทางเคมี
ซึ่งมีอำนาจหลอมและละลายและมีมากมายเหลือล้น ดูเหมือนจะไม่มีสิ่งใดที่มันทำไม่ได้
"มนุษย์จะยอมสละทุกสิ่งที่เขามีเพื่อแลกกับชีวิต" – นี่เป็นประโยชน์ส่วนตน
แต่ในความจงรักภักดีต่อแรงดลใจที่สูงส่งกว่า มนุษย์จะยอมพลีแม้กระทั่งชีวิต

มิใช่ความเห็นแก่ตัวที่ทำให้ประวัติศาสตร์ของทุกชาติเต็มไปด้วยวีรบุรุษและนักบุญ
มิใช่ความเห็นแก่ตัวที่ในประวัติศาสตร์โลกทุกหน้าได้ระเบิดออกมาเป็นความงดงามแห่งการกร
ะทำอันสูงส่งโดยทันทีหรือฉายรังสีนวลแห่งชีวิตอันมีเมตตาให้ปรากฏอยู่
มิใช่ความเห็นแก่ตัวที่ทำให้สมเด็จพระสมณโคดมทรงผินพระปฤษฎางค์ให้แก่พระราชวังของพ
ระองค์หรือทำให้โจนออฟอาร์ก (Maid of Orleans) ยกดาบขึ้นจากแท่นบูชา
ทำให้นักรบสปาร์ตาทั้งสามร้อยสู้

ตายในช่องเธอร์มอพิลี หรือที่รวบใบหอกจำนวนมากฝังเข้าไปในอกของ Winkelried
ที่ใช้โซ่ล่าม Vincent de Paul ติดกับกระทงเรือแกลลีย์ หรือที่ทำให้เด็กเล็ก ๆ
ที่อดอยากในระหว่างทุพภิกขภัยในอินเดียเดินโซซัดโซเซมายังสถานีบรรเทาทุกข์โดยมีเด็กน้อย
ผู้อดอยากที่อ่อนเพลียยิ่งกว่าอยู่ในวงแขน จะเรียกว่าศาสนา ความรักชาติ ความเห็นใจ
ความกระตือรือร้นในมนุษย-
ธรรม หรือความรักแห่งพระผู้เป็นเจ้า – จะเรียกว่าอะไรก็ได้ตามที่ท่านต้องการ
แต่ยังมีพลังอย่างหนึ่งซึ่งเหนือกว่าความเห็นแก่ตัวและขจัดความเห็นแก่ตัวออกไป
พลังซึ่งเป็นไฟฟ้าแห่งจักรวาลของศีลธรรม พลังซึ่งทำให้พลังอื่น ๆ
ทั้งสิ้นที่อยู่เคียงข้างอ่อนแอลงไป ทุกแห่งที่มนุษย์เคยอยู่
พลังนี้ได้แสดงอานุภาพมาแล้วและขณะนี้โลกก็เต็มไปด้วยพลังเช่นนี้ ดังที่เคยเป็นมา
ผู้ที่น่าสงสารก็คือผู้ที่ไม่เคยได้เห็นไม่เคยได้รู้สึกถึงพลังนี้เลย จงเหลียวดูรอบ ๆ!
ในบรรดาชายหญิงสามัญทั้งหลาย ในท่ามกลางความกังวลและการดิ้นรนในชีวิตประจำวัน
ในเสียงอึกทึกของท้องถนนและในท่ามกลางความสกปรกซอมซ่อที่มีความขาดแคลนซ่อนอยู่ –
ที่นี่ ที่นั่น ทุกที่คือความมืดที่มีแสงระริกของเปลวไฟ ผู้ที่มิได้เห็นสิ่งนี้คือผู้ที่เดินหลับตา

ผู้ที่มองจะเห็น ดังที่ Plutarch กล่าว “ดวงจิตมีหลักแห่งความกรุณาอยู่ในตัวเอง และเกิดมาเพื่อรัก ตลอดจนเข้าใจ คิด หรือ จดจำ”

และเราอาจจะใช้พลังแห่งพลังทั้งหลายนี้ –
ซึ่งปัจจุบันสูญเสียไปเปล่าหรือปรากฏออกมาในรูปที่นอกลู่นอกทาง – เพื่อทำความเข้มแข็ง สร้างสม และทำความสูงส่งให้แก่สังคมได้
ถ้าเราจะเพียงแต่กระทำเช่นที่เราใช้พลังทางกายภาพอยู่ขณะนี้
ซึ่งครั้งหนึ่งดูเหมือนจะเป็นแต่เพียงอำนาจแห่งการทำลายล้างเท่านั้น
ทั้งหมดที่เราจะต้องกระทำก็มีเพียงแต่ให้เสรีภาพและโอกาสแก่มันเท่านั้น
ความอยุติธรรมที่ก่อให้เกิดความไม่เทียมกัน
ความอยุติธรรมซึ่งทรมานมนุษย์ด้วยความขาดแคลนหรือรบกวนเขาด้วยความกลัวความขาดแคลนในท่ามกลางความสมบูรณ์พูนสุข ซึ่งทำให้ร่างกายแคระแกร็น
ทำความเสื่อมทรามให้แก่มนุษย์ในเชิงพุทธิปัญญา และทำให้ศีลธรรมของมนุษย์บิดเบี้ยวไป
เหล่านี้คือสิ่งที่ป้องกันมิให้สังคมพัฒนาไปอย่างประสานกลมกลืนกัน เพราะว่า
“ทุกสิ่งที่มาจากพระผู้เป็นเจ้าย่อมเต็มไปด้วยการตระเตรียมอย่างรอบคอบ
เราถูกสร้างขึ้นมาให้ร่วมมือกัน – เสมือนเท้า เสมือนมือ เสมือนหนังตา
เสมือนฟันแถวบนและแถวล่าง”

ยังมีคนซึ่งไม่เคยมีความคิดในสมองเลยเกี่ยวกับภาวะสังคมซึ่งดีกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ – ผู้ที่นึกว่าความคิดที่ว่าจะอาจมีสังคมในสภาพที่ไม่มีความโลภเหลืออยู่ คุกว่างเปล่า ผลประโยชน์ส่วนบุคคลมาทีหลังผลประโยชน์ของส่วนรวมและไม่มีใครหาทางจะปล้นหรือกดขี่เพื่อนบ้านของตน เช่นนี้ เป็นแต่เพียงความฝันของนักฝันที่มิใช่นักปฏิบัติ ซึ่งสำหรับนักฝันเหล่านี้ คนหัวเรียบ ๆ
นักมองการณ์ตามจริงดังกล่าวผู้มีความภาคภูมิใจในการตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ จะมีความรู้สึกเหยียดหยามเต็มที่ แต่คนเช่นนี้ - ถึงแม้บางคนในพวกนี้จะแต่งหนังสือ บางคนจะมีตำแหน่งอยู่ในมหาวิทยาลัย และบางคนจะมีหน้าที่เทศนาสั่งสอนก็ตาม – มิได้คิด

ถ้าบุคคลเช่นนี้เคยชินกับการรับประทานอาหารในร้านอาหารเช่นที่จะพบได้ในย่านของชนชั้นต่ำในกรุงลอนดอนและปารีสซึ่งมีการล่ามมีดและซ่อมไว้กับโต๊ะ
พวกเขาก็จะถือว่าเป็นวิสัยของมนุษย์ตามธรรมชาติอันไม่สามารถจะขจัดเสียได้ในอันที่จะเอามีดและซ่อมที่เขาใช้รับประทานติดตัวออกไปด้วย

จงคิดถึงชายหญิงกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการอบรมดีแล้วซึ่งรับประทานอาหารด้วยกัน
จะไม่มีการแย่งอาหารกัน ไม่มีใครพยายามเอาให้มากกว่าผู้อยู่ใกล้เคียง
ไม่มีการพยายามตะกรามกินหรือนำออกไป ตรงกันข้าม
แต่ละคนต่างกระหายที่จะช่วยเหลือผู้ที่อยู่ข้างเคียงก่อนที่จะจัดการให้แก่ตนเอง
ให้ส่วนที่ดีที่สุดแก่ผู้อื่นมากกว่าที่จะเอามาเป็นของตนเอง
และถ้ามีผู้ใดแสดงท่าทีแม้เพียงเล็กน้อยที่จะพึงพอใจในการบำบัดความอยากของตนเองมากกว่าของผู้อื่น หรือแสดงความตะกละหรือฉกฉวยด้วยประการใด ๆ แล้ว
โทษอันรวดเร็วและหนักหน่วงโดยการดูหมิ่นจากสังคมและการคว่ำบาตรจะแสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของส่วนรวมตำหนิความประพฤติเช่นนี้เพียงไร

ทั้งหมดนี้เป็นของสามัญเหลือเกินจนไม่ทำให้เกิดข้อสังเกตและดูเหมือนจะเป็นสิ่งธรรมดาไป
แต่การที่มนุษย์ไม่ควรมีความโลภในอาหารนั้นมิได้เป็นของธรรมดามากไปกว่าการที่เขาจะไม่ควรมีความโลภในเศรษฐทรัพย์เลย พวกเขาจะมีความละโมบในอาหารเมื่อเขาไม่

แน่ใจว่าจะมีการแบ่งอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันอันจะเป็นการเพียงพอแก่ทุกคน
แต่เมื่อเขามั่นใจในเงื่อนไขเช่นนี้ เขาก็หยุดความโลภในอาหาร เช่นเดียวกัน
ในสังคมดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

มนุษย์เรามีความโลภในเศรษฐทรัพย์เพราะว่าสภาพการวิภาคเศรษฐทรัพย์เป็นไปอย่างอยุติธรรม ยิ่งจนกระทั่งแทนที่แต่ละคนจะมั่นใจได้ว่าจะได้รับเพียงพอ
กลับเป็นของแน่นอนว่าคนจำนวนมากจะต้องประสบความขาดแคลน เพราะ
“ปีศาจคอยจับผู้อยู่หลังสุด”
แห่งการปรุงปรับของสังคมปัจจุบันเช่นนี้แหละที่เป็นเหตุให้เกิดการแข่งขันและแย่งหาเศรษฐทรัพย์กัน ข้อพิจารณาทั้งปวงเกี่ยวกับความยุติธรรม ความเมตตา ศาสนา
และเจตสิกถูกเหยียบย่ำอยู่ใต้เท้า มนุษย์ลืมจิตวิญญาณของตนเอง
และต่อสู้ดิ้นรนไปจนถึงขอบหลุมฝังศพเพื่อสิ่งที่ตนไม่สามารถจะนำพ้นไปจากนั้นได้
แต่การวิภาคเศรษฐทรัพย์อย่างยุติธรรมอันจะทำให้ทุกคนไม่ต้องหวาดกลัวความขาดแคลนอีกต่อไปจะทำลายความละโมบในเศรษฐทรัพย์ให้สิ้นลงดุจดังความละโมบในอาหารถูกทำลายลงในสังคมที่สุภาพฉะนั้น

ในเรือไอน้ำที่มีคนโดยสารแน่นขนัดของสายการเดินเรือแคลิฟอร์เนียระยะต้น ๆ มักจะปรากฏความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างมารยาทในห้องโดยสารชั้นห้องหางเสือกับชั้นห้องพัก ซึ่งแสดงให้เห็นหลักการนี้ในธรรมชาติของมนุษย์
ห้องโดยสารชั้นห้องหางเสือได้รับอาหารอุดมสมบูรณ์เช่นเดียวกับห้องชั้นห้องพัก
แต่ในชั้นห้องหางเสือไม่มีกฎเกณฑ์ใด ๆ ที่จะทำให้มั่นใจได้ในบริการอันมีประสิทธิภาพ
การรับประทานอาหารก็เลยกลายเป็นการยื้อแย่งกันไป ตรงกันข้ามในชั้นห้องพัก
ซึ่งจัดแบ่งที่ให้แก่ทุกคนและไม่มีความหวั่นเกรงว่าแต่ละคนจะไม่ได้รับเพียงพอนั้น
ไม่ปรากฏว่ามีการยื้อแย่งและความสูญเสียดังเช่นที่เห็นกันในชั้นห้องหางเสือ
ความแตกต่างมิได้อยู่ที่ลักษณะนิสัยของคน แต่เป็นเพราะข้อเท็จจริงเช่นนี้โดยตรง ผู้โดยสารชั้นห้องพักที่ย้ายไปอยู่ชั้นห้องหางเสือจะเข้าร่วมยื้อแย่งอย่างละโมบ
และผู้โดยสารชั้นห้องหางเสือที่ย้ายไปอยู่ชั้นห้องพักจะกลายเป็นคนที่มีมารยาทงามและสุภาพทันที
ความแตกต่างเช่นเดียวกันนี้จะแสดงตัวเองออกในสังคมโดยทั่วไปด้วยถ้าการวิภาคเศรษฐทรัพย์อันอยุติธรรมในปัจจุบันถูกแทนที่ด้วยการวิภาคอย่างยุติธรรม

จงพิจารณาข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่เช่นนี้ในสังคมที่ได้รับการอบรมมีมารยาทดี ซึ่งกิเลสขั้น

หยาบทั้งสิ้นถูกยับยั้งไว้ มิใช่ด้วยกำลัง มิใช่ด้วยกฎหมาย
แต่ด้วยความเห็นร่วมกันและด้วยความปรารถนาที่จะทำความพอใจให้แก่กันและกัน
ถ้าข้อนี้เป็นไปได้สำหรับส่วนหนึ่งของประชาคม มันก็เป็นไปได้สำหรับทั้งประชาคม
มีสถานะสังคมหลายขั้นซึ่งทุกคนต้องมีอาวุธติดตัว –
ทุกคนต้องเตรียมพร้อมเพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สินอย่างเข้มแข็ง
ถ้าเราได้ก้าวหน้าพ้นสถานะเช่นนั้นมาแล้ว เราก็อาจจะก้าวหน้าต่อไปได้อีก

แต่อาจจะมีผู้กล่าวได้ว่า
การที่ความขาดแคลนและความกลัวความขาดแคลนหมดไปจะเท่ากับเป็นการทำลายเครื่องเร่งเร้าให้ใช้ความพยายามสิ้นไปด้วย คนเราจะกลายเป็นผู้ที่ชอบอยู่ว่างเฉย ๆ
และสภาพความสะดวกสบายและความพอใจทั่วไปเช่นนี้ก็คืออวสานของความก้าวหน้า
นี่เป็นข้อโต้แย้งเก่า ๆ ของนายทาส นั่นคือคนเราจะถูกขับดันให้ใช้แรงงานได้ก็เพียงด้วยแซ่ไม่มีอะไรที่จะไม่จริงยิ่งไปกว่านี้

ความขาดแคลนอาจจะถูกขจัดสิ้นไปได้ แต่ความปรารถนาจะยังคงอยู่
มนุษย์คือสัตว์ที่ไม่รู้จักพอ เขาเพียงแต่เพิ่งจะเริ่มการสำรวจ และจักรวาลปรากฏอยู่ต่อหน้าเขา
แต่ละก้าวที่เขาเดินไปจะเปิดทัศนียภาพใหม่ ๆ และจุดความปรารถนาใหม่ ๆ ขึ้น
เขาเป็นสัตว์ผู้สร้างสรรค์ เขาสร้าง เขาปรับปรุง เขาค้นคิดประดิษฐ์ และนำมารวมเข้าด้วยกัน
ยิ่งเขาทำสิ่งใหญ่มากขึ้นเพียงไร เขาก็ยิ่งต้องการจะทำสิ่งที่ใหญ่กว่ามากขึ้นเพียงนั้น
เขาเป็นยิ่งกว่าสัตว์ตัวหนึ่ง ความฉลาดที่หายใจผ่านทางธรรมชาติจะเป็นฉันใดก็ตาม
มันก็เป็นเหมือนกันเช่นนั้นแหละที่มนุษย์เราถูกสร้างขึ้นมา
เรือใช้ไอน้ำที่ขับเคลื่อนไปในทะเลด้วยเครื่องจักรซึ่งเดินเป็นจังหวะนั้นว่ากันโดยประเภทแล้ว
ถึงแม้จะมิใช่โดยระดับก็ตาม ก็เป็นสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นเท่า ๆ กับปลาวาฬซึ่งว่ายอยู่เบื้องล่าง
กล้องดูดาวและกล้องจุลทรรศน์จะเป็นอะไรอื่นนอกจากดวงตาที่เพิ่มขึ้นซึ่งมนุษย์เราประดิษฐ์เพื่อตนเอง?
ผ้าอ่อนนุ่มและสีสวยงามที่สตรีของเราใช้ตกแต่งตนเองนั้นจะเปรียบไม่ได้กับขนที่ธรรมชาติปร

ะทานให้แก่นกหรอกหรือ?
มนุษย์จะต้องกระทำบางสิ่งบางอย่างหรือคิดว่าตนกำลังกระทำบางสิ่งบางอย่าง
เพราะว่าภายในตัวเขาย่อมมีแรงกระตุ้นแห่งการสร้างสรรค์โลดแล่นอยู่
ผู้ที่อาบแดดเพียงเพื่อการอาบแดดย่อมมิใช่คนธรรมดา แต่เป็นคนผิดปกติ
ในทันทีที่เด็กสามารถบังคับกล้ามเนื้อได้ เด็กนั้นจะเริ่มเล่นทำขนมด้วยดินหรือแต่งตัว

ให้ตุ๊กตา การเล่นของเด็กคือการเลียนแบบงานของผู้ที่อายุมากกว่า
การผลาญทำลายของเด็กเกิดขึ้นจากความปรารถนาที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่างจากความพอใจที่จะได้เห็นตนเองกระทำบางสิ่งบางอย่างได้สำเร็จ
ไม่มีเรื่องเช่นการแสวงหาความสำราญเพื่อเห็นแก่ความสำราญเองเลย ความสนุกของเราแท้ ๆ จะทำความสนุกได้ก็เฉพาะต่อเมื่อมันเป็นหรือเลียนแบบการเรียนหรือการกระทำบางสิ่งบางอย่างเท่านั้น ในทันใดที่มันหยุดดึงดูดความอยากรู้อยากเห็นหรือพลังการสร้างสรรค์ของเรา มันก็จะหยุดทำความสนุกให้ด้วย
การบอกเล่าให้ผู้อ่านนวนิยายทราบว่าเรื่องจะจบลงเช่นไรจะทำให้เขาหมดความสนใจ
เพียงเพราะโชคและความเชี่ยวชาญที่ต้องใช้ในเกมเท่านั้นที่ทำให้ผู้เล่นไพ่สามารถ “ฆ่าเวลา” ด้วยการสับกระดาษชิ้นเล็ก ๆ อยู่ได้
การละเล่นอันฟุ่มเฟือยแห่งพระราชวังแวร์ซายส์เป็นไปได้สำหรับมนุษย์ก็เพียงเพราะกษัตริย์ทรงคิดว่าพระองค์กำลังทรงปกครองราชอาณาจักรแห่งหนึ่งอยู่
และข้าราชสำนักคอยแสวงหาเกียรติยศและเบี้ยบำนาญใหม่ ๆ
ผู้ที่ดำเนินชีวิตแบบที่เรียกกันว่าหรูหราและสำราญจะต้องมีวัตถุประสงค์อื่น อยู่ด้วยบางประการมิฉะนั้นเขาก็จะต้องตายเพราะความเบื่อหน่าย
เขาสนับสนุนชีวิตแบบนี้เพียงเพราะว่าเขาคิดว่าตนกำลังได้ฐานะตำแหน่งดีขึ้น ผูกมิตรหรือทำให้ลูก ๆ ของตนมีโอกาสดีขึ้น จงปิดขังคนผู้หนึ่งและอย่าให้เขามีงานทำ
เขาจะต้องตายหรือไม่ก็เป็นบ้าไป

สิ่งที่น่ารังเกียจแก่มนุษย์มิใช่แรงงานโดยตัวเอง
ความจำเป็นตามธรรมชาติในอันที่จะต้องใช้ความพยายามมิใช่คำสาป
แต่เป็นแรงงานซึ่งมิได้ก่อให้เกิดผลิตผลอะไร –
คือการใช้ความพยายามซึ่งเขาไม่สามารถจะมองเห็นผลได้ต่างหาก
การที่จะต้องทำงานเหนื่อยยากไปทุกวัน ๆ และยังได้แต่เพียงสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิตเท่านั้น
ข้อนี้นับว่าลำบากอย่างแท้จริง
มันคล้ายกับการลงทัณฑ์เยี่ยงนรกที่บังคับให้บุคคลหนึ่งต้องสูบน้ำอยู่เรื่อย ๆ
มิฉะนั้นจะจมน้ำตาย หรือต้องถีบระหัดมิฉะนั้นจะถูกบดขยี้
แต่ถ้าได้รับการปลดปล่อยให้พ้นจากความจำเป็นเช่นนี้ มนุษย์ก็จะทำงานให้หนักขึ้นและดีขึ้น
เพราะว่าเมื่อเป็นเช่นนั้น เขาก็จะทำงานตามที่ความสมัครใจจะชักนำไป
จะดูเหมือนว่าเขากำลังทำบางสิ่งบางอย่างให้แก่ตนเองหรือแก่ผู้อื่นโดยแท้จริง

ชีวิตของ Humboldt ว่างเปล่าไปเฉย ๆ กระนั้นหรือ?
เมื่อแฟรงกลินออกจากธุรกิจการพิมพ์โดยมีทรัพย์สินมากพอที่จะเลี้ยงชีวิตต่อไปแล้ว
เขามิได้หางานอื่นเช่นนั้นหรือ? Herbert Spencer เป็นคนล้าหลังหรือ? Michael Angelo
เขียนภาพเพื่ออาหาร ที่พัก และเสื้อผ้ากระนั้นหรือ?
ข้อเท็จจริงก็คือว่างานซึ่งทำให้สภาพของมนุษยชาติดีขึ้น
งานซึ่งทำให้ความรู้ขยายออกและทำให้ความสามารถเพิ่มขึ้น
ทำให้วรรณกรรมเฟื่องฟูและยกระดับความคิดให้สูงส่งขึ้น
เหล่านี้มิได้กระทำไปเพื่อการครองชีพ
มันมิใช่ผลงานของทาสที่ถูกบังคับให้ทำงานด้วยแซ่ของนายหรือด้วยความจำเป็นเยี่ยงสัตว์
มันเป็นผลงานของมนุษย์ที่กระทำขึ้นเพื่องานนั้นเอง มิใช่เพื่อว่าจะได้มีกิน มีดื่ม

มีสวมใส่หรือมีโอ้อวดได้มากขึ้น ในสภาพสังคมที่ความขาดแคลนถูกขจัดไป
ผลงานจำพวกนี้จะเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล

ข้าพเจ้าโน้มเอียงไปในทางที่จะคิดว่าผลแห่งการริบค่าเช่าในลักษณะที่ข้าพเจ้าได้เสนอไว้นั้นจะทำให้มีการจัดแรงงานเข้าร่วมมือกันในรูปของสหกรณ์ในที่ซึ่งมีการใช้ทุนจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะการกระจายเศรษฐทรัพย์ออกโดยเท่าเทียมกันยิ่งขึ้นจะรวมความเป็นนายทุนและกรรมกรเข้าไว้ในบุคคลเดียวกัน แต่การณ์จะเป็นเช่นนี้หรือไม่นับเป็นเรื่องปลีกย่อย
ความเหนื่อยยากอย่างยิ่งของการใช้แรงงานประจำวันจะหายไป
ค่าแรงจะสูงขึ้นมากและโอกาสจะมีอย่างกว้างขวางจนเกินกว่าที่จะบังคับให้ผู้ใดผู้หนึ่งต้องรั้งหน่วงและปิดกั้นคุณลักษณะที่สูงกว่าในธรรมชาติของเขาเสีย และสมองจะช่วยเหลือมือในทุก ๆ อาชีพ งานที่แม้แต่จะเป็นชนิดหยาบ จะกลายเป็นสิ่งไม่หนักหนาอะไร
และผลิตกรรมสมัยใหม่ซึ่งจะมีแนวโน้มให้เกิดการแบ่งงานกันละเอียดยิ่งขึ้นจะไม่ทำให้เกิดภาวะจำเจน่าเบื่อหรือทำให้สมรรถภาพของคนงานต้องลดลง
แต่จะได้รับการปลดเปลื้องโดยเวลาทำงานที่ลดลง โดยการเปลี่ยนแปลง
มีการสับเปลี่ยนระหว่างอาชีพทางสมองกับอาชีพที่ใช้มือ
ผลจะมีไม่เพียงแต่การใช้ประโยชน์จากพลังการผลิตซึ่งขณะนี้สูญเสียไปเปล่า
ไม่เพียงแต่วิทยาการในปัจจุบันของเราซึ่งประยุกต์ใช้อย่างบกพร่องยิ่งในขณะนี้จะได้ใช้โดยเต็มที่เท่านั้น แต่จากความคล่องตัวของแรงงานและกิจกรรมทางความคิด

ซึ่งจะเกิดขึ้น จะเกิดความก้าวหน้าในวิธีการผลิตซึ่งเรายังคาดไม่ถึงในบัดนี้ขึ้นด้วย

เพราะว่า

ความสูญเสียที่ใหญ่ยิ่งที่สุดในบรรดาความสูญเสียอันมหาศาลทั้งปวงซึ่งสังคมปัจจุบันก่อขึ้น ก็คือพลังความคิด พลังซึ่งทำให้อารยธรรมก้าวหน้านั้น มีน้อยเพียงไร
เมื่อเปรียบเทียบกับพลังที่นอนเงียบอยู่! นักคิด นักสำรวจ นักประดิษฐ์คิดค้น นักก่อตั้ง

มีน้อยเพียงไร เมื่อเทียบกับมวลชนจำนวนมหาศาล!
แต่คนเช่นนี้เกิดมาเป็นจำนวนมาก สภาพแวดล้อมต่างหากที่ทำให้ไม่กี่คนพัฒนาขึ้นมาได้
ในบรรดามนุษย์ทั้งหลาย
มีความหลากหลายอย่างไม่รู้จักสิ้นสุดในด้านความถนัดและความมีใจชอบ
เช่นเดียวกับที่มีความหลากหลายอย่างไม่รู้จักสิ้นสุดในด้านร่างกาย
ซึ่งในจำนวนคนล้านคนจะไม่มีคู่ใดเลยที่เราจะไม่สามารถสังเกตความแตกต่างกันได้
แต่ทั้งจากการสังเกตและการคิด
ข้าพเจ้าก็สมัครที่จะคิดว่าความแตกต่างกันในด้านความสามารถตามธรรมชาติมิได้มีมากไปกว่า
ความแตกต่างกันในด้านรูปร่างหรือกำลังกายเลย จงหันไปพิจารณาชีวิตของบุคคลสำคัญ
และดูว่าเป็นการง่ายเพียงไรที่ท่านเหล่านี้จะไม่ปรากฏชื่อเสียงขึ้นมา
ถ้าซีซาร์เกิดในตระกูลของชนกรรมาชีพ ถ้านโปเลียนเกิดมาในโลกเร็วไปสัก 2-3 ปี ถ้าโค-
ลัมบัสเข้าโบสถ์แทนการออกทะเล ถ้าเชคสเปียร์ถูกฝึกเป็นช่างรองเท้าหรือกวาดปล่องไฟ
ถ้าเซอร์ไอแซก นิวตัน
ถูกโชคชะตากำหนดให้ได้รับการศึกษาและทำงานหนักเยี่ยงกรรมกรเกษตร ถ้า ดร.แอดัม สมิธ
เกิดในบ่อถ่านหิน หรือเฮอร์เบิร์ต
สเปนเซอร์ถูกบังคับให้ต้องหาเลี้ยงชีพในฐานะคนงานในโรงงาน
ความสามารถพิเศษของท่านเหล่านี้จะเกิดผลขึ้นได้อย่างไร?
แต่ก็จะมีผู้พูดได้ว่าจะมีผู้อื่นเกิดขึ้นแทนซีซาร์ นโปเลียน โคลัมบัส เชคสเปียร์ นิวตัน สมิธ
หรือสเปน-เซอร์ ข้อนี้เป็นความจริง
และนี่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์เราตามธรรมชาติมีความเก่งกาจเพียงใด
ผึ้งงานสามัญกลายเป็นราชินีผึ้งขึ้นมาได้ในยามจำเป็นฉันใด ฉันนั้น
เมื่อสถานการณ์อำนวยให้มนุษย์พัฒนาขึ้นได้
ผู้ที่ถ้ามิฉะนั้นแล้วจะกลายเป็นคนสามัญก็จะกลายเป็นวีรบุรุษ ผู้นำ ผู้ค้นพบ ครู บัณฑิต
หรือนักบุญขึ้นมา ผู้หว่านได้หว่านเมล็ดกระจายไปอย่างกว้างขวาง พลังแห่ง

การเจริญเติบโตเข้มแข็งอย่างยิ่งจนจะทำให้เติบโตออกดอกได้ แต่อนิจจา พื้นดินแข็งเป็นหิน
ซ้ำยังมีนกและวัชพืช! กว่าจะมีคนหนึ่งเจริญเติบโตขึ้นได้เต็มที่นั้น
มีอยู่มากเพียงไรที่ต้องแคระแกร็นและวิกลวิการไป

พลังความตั้งใจภายในตัวเราคือข้อเท็จจริงอันเด็ดขาดแห่งความรู้สึกสำนึก
แต่แม้ผู้ที่ดีที่สุดในบรรดาพวกเรา ก็มีส่วนอยู่น้อยเหลือเกินในสิ่งที่ขวนขวายหามาได้
ในตำแหน่งฐานะ และแม้แต่ในลักษณะนิสัย ที่พอจะยกให้ได้ว่าได้มาโดยตนเองทั้งหมด
มันขึ้นอยู่กับอิทธิพลที่หล่อหลอมตัวเรามากเหลือเกิน ผู้ที่ฉลาด คงแก่เรียน สุขุม หรือเข้มแข็ง
ถ้าเขาตรวจสอบดูประวัติชั้นในของชีวิตของตน
จะมีหรือที่จะไม่หันไประลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้เป็นเจ้าเช่นเดียวกับจักรพรรดินักปรัชญาสโตอิกในการที่ได้รับตัวอย่างที่ดีจากผู้นี้และผู้นั้น ได้รับความคิดอันสูงส่ง
และโอกาสอันดี
ผู้ที่ได้ถึงขีดสูงสุดแห่งชีวิตผู้ใดบ้างที่บางครั้งจะไม่สะท้อนความคิดของชาวอังกฤษผู้เคร่งศาสนา
เมื่อได้เห็นอาชญากรเดินขึ้นตะแลงแกง ที่ว่า
“ถ้ามิใช่เพราะพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้เป็นเจ้า ข้าพเจ้าก็ขึ้นตะแลงแกงแล้ว”
กรรมพันธุ์มีส่วนน้อยเหลือเกินเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อม
เรากล่าวว่าสิ่งนี้คือผลแห่งความก้าวหน้าระยะพันปีของยุโรป
สิ่งนั้นคือผลแห่งการชะงักงันระยะพันปีของจีน
แต่จงเอาทารกยุโรปคนหนึ่งไปไว้ในใจกลางประเทศจีน นอกจากมุมของนัยน์ตาหรือสีผมแล้ว
เด็กคอเคเชียนคนนั้นจะเติบโตขึ้นเหมือนผู้ที่อยู่รอบ ๆ พูดภาษาเดียวกัน คิดอย่างเดียวกัน
แสดงรสนิยมเช่นเดียวกัน จงเปลี่ยนตัวเลดี้ Vere de Vere
เมื่อครั้งนอนเปลกับเด็กในสลัมคนหนึ่ง
แล้วเลือดแห่งท่านเอิร์ลร้อยคนจะทำให้ท่านมีสุภาพสตรีที่มีมารยาทงดงาม
มีวัฒนธรรมสูงกระนั้นหรือ?

การขจัดความขาดแคลนและความกลัวความขาดแคลน การให้ชนทุกชั้นมีเวลาว่าง
ได้รับความสะดวกสบายและอิสรภาพ สิ่งดีงามและการปรุงแต่งของชีวิต
ให้โอกาสที่จะพัฒนาทางจิตและทางศีลธรรมเหล่านี้จะเป็นประหนึ่งไขน้ำเข้าสู่ทะเลทราย
ความสูญเสียที่แห้งแล้งไม่เกิดผลจะปกคลุมตัวเองด้วยความเขียวชอุ่ม
และสถานที่กันดารซึ่งดูเหมือนชีวิตจะเป็นสิ่งต้องห้าม

นั้นในไม่ช้าก็จะดาดาษไปด้วยร่มเงาของพฤกษชาติและมีเสียงดนตรีจากการร้องของหมู่วิหค
ความสามารถพิเศษซึ่งขณะนี้ซ่อนอยู่ คุณความดีที่มิได้สงสัยกัน
จะปรากฏออกมาเพื่อทำให้ชีวิตของมนุษย์อุดมขึ้น สมบูรณ์ขึ้น สุขสบายขึ้น และสูงส่งขึ้น
เพราะว่าในคนรูปกลมเหล่านี้ ผู้ถูกยัดเข้าไว้ในรูรูปสามเหลี่ยม
และคนรูปสามเหลี่ยมผู้ถูกยัดเข้าไว้ในรูรูปกลม
ในคนเหล่านี้ผู้สูญเสียพลังงานของตนไปในการแย่งกันหาความร่ำรวย
ในคนเหล่านี้ผู้กลายเป็นเครื่องจักรในโรงงาน
หรือถูกล่ามอยู่กับม้านั่งหรือคันไถด้วยความจำเป็น ในตัวเด็ก ๆ
เหล่านี้ผู้กำลังเติบโตขึ้นในความซอมซ่อ ความชั่วร้าย และความโง่เขลา
คือพลังอำนาจในระดับสูงสุด ความสามารถพิเศษที่สูงส่งที่สุด
พวกเขาต้องการเพียงแต่โอกาสที่จะแสดงมันออกมาเท่านั้น

จงพิจารณาถึงความเป็นไปได้แห่งสภาพสังคมที่เปิดโอกาสเช่นนั้นให้แก่ทุกคน
จงปล่อยให้จินตนาการทำให้เกิดภาพขึ้นโดยเต็มที่
สีสันของมันส่องแสงสุกใสเกินกว่าที่จะบรรยายด้วยถ้อยคำได้
จงพิจารณาถึงระดับศีลธรรมที่ยกสูงขึ้น กิจกรรมทางพุทธิปัญญา ชีวิตสังคม
จงพิจารณาว่าสมาชิกของแต่ละประชาคมถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเช่นไร โดยกิริยาและปฏิกิริยาต่อ

กันนับพันครั้ง และดูว่าในสภาพเหตุการณ์ปัจจุบันนี้
แม้แต่คนโชคดีไม่กี่คนที่ยืนอยู่บนยอดสูงสุดแห่งพีระมิดของสังคมก็ต้องได้รับทุกข์เนื่องจากความขาดแคลน ความโง่เขลาและความเสื่อมทรามที่มีอยู่เบื้องล่างอย่างไร
ถึงแม้พวกเขาจะไม่รู้ตัวก็ตาม
จงพิจารณาสิ่งเหล่านี้แล้วจงกล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงที่ข้าพเจ้าเสนอจะไม่เป็นหรือเป็นประโยชน์แก่ผู้ใด – แม้แต่ผู้ถือครองที่ดินกว้างขวางที่สุด?
เขาจะไม่มั่นใจได้ยิ่งขึ้นในความปลอดภัยในอนาคตของลูก ๆ กระนั้นหรือ ถ้าปล่อยลูก ๆ ให้สิ้นไร้เงินทองในสภาพสังคมดังกล่าว
แทนที่จะให้โชคลาภยิ่งใหญ่ที่สุดแก่เขาในสภาพสังคมปัจจุบัน?
มีสังคมในสภาพดังกล่าวอยู่ที่แห่งใดหรือ เขาจะไม่ซื้อบัตรผ่านเข้าไปในราคาถูก ๆ โดยการยอมสละทรัพย์สินทั้งสิ้นของเขาเสียเช่นนั้นหรือ?

บัดนี้ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบความอ่อนแอและโรคร้ายของสังคมไปจนถึงต้นเหตุแล้ว ข้าพเจ้าได้แสดงวิธีแก้ไขแล้ว ข้าพเจ้าได้กล่าวครอบคลุมทุกจุดและแก้ข้อคัดค้านทุกข้อแล้ว แต่ปัญหาที่เรากำลังพิจารณาอยู่นี้ ถึงแม้จะใหญ่ยิ่งอยู่แล้ว
ก็ยังผ่านไปสู่ปัญหาที่ยิ่งใหญ่กว่าขึ้นไปอีก –
ไปสู่ปัญหายิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่จิตของมนุษย์จะสามารถคิดได้ ข้าพเจ้ากำลังจะขอให้ท่านผู้

อ่านผู้มากับข้าพเจ้าจนถึงขนาดนี้แล้ว ก้าวต่อไปพร้อมกับข้าพเจ้า เข้าไปในพื้นที่ที่สูงขึ้นไปอีก แต่ขอให้ท่านผู้อ่านระลึกไว้ว่าในหน้ากระดาษที่เหลือจำกัดอยู่เพียงเล็กน้อยสำหรับหนังสือเล่มนี้นั้น ข้าพเจ้าจะไม่สามารถกล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นได้เต็มที่
ข้าพเจ้าจะทำได้แต่เพียงแนะความคิดบางประการ
ซึ่งบางทีอาจจะทำหน้าที่เป็นคำแนะนำสำหรับการคิดเพิ่มเติมต่อไป.